

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijali za sjednicu

**IZVJEŠĆE O STANJU U
ŠKOLSTVU I POSLOVANJU
ŠKOLSKIH USTANOVA ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-BARANJSKA
ŽUPANIJA U 2016. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za prosvjetu,
kulturu, šport i tehničku kulturu
Osječko-baranjske županije*

Osijek, studenoga 2017.

IZVJEŠĆE O STANJU U ŠKOLSTVU I POSLOVANJU ŠKOLSKIH USTANOVA ČIJI JE OSNIVAČ OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA U 2016. GODINI

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske se u svom Programu za razdoblje od 2000. do 2004. godine opredijelila za decentralizaciju financiranja u odgoju i obrazovanju. U skladu s tom programskom orijentacijom tadašnje Ministarstvo prosvjete i športa utvrdilo je model decentralizacije u školstvu. Po uzoru na obrazovnu politiku većine europskih zemalja zadržana je kombinacija centraliziranog i decentraliziranog sustava.

Donošenjem Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13, 152/14. i 7/17.), (u daljnjem tekstu: Zakon), člankom 143. utvrđeno je za koje namjene se obvezno u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju sredstva za financiranje škola čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a za koje namjene se mogu osigurati financijska sredstva u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za:

- prijevoz učenika osnovnih škola,
- naknade za prijevoz na posao i s posla radnicima srednjoškolskih ustanova,
- ostala materijalna prava ugovorena kolektivnim ugovorom osim materijalnih prava navedenih u članku 142. stavku 1. točki 2. Zakona,
- materijalne i financijske rashode škola koji obuhvaćaju i rashode za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja,
- rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova prema standardima i normativima koje propisuje ministar, a u skladu s državnim pedagoškim standardima,
- sufinanciranje smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u svom Proračunu mogu, sukladno članku 143. stavku 2. Zakona, osigurati i sredstva za sufinanciranje drugih programa u školama odnosno prema članku 143. stavku 3. jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave može utvrditi i šire javne potrebe u školstvu za koje osigurava sredstva u svom proračunu.

U Državnom proračunu osiguravaju se sredstva za namjene utvrđene u članku 142. stavak 1. Zakona. U bitnome valja naglasiti da se iz Državnog proračuna izdvajaju sredstva za plaće i naknade plaća s doprinosima na plaće, ostala materijalna prava radnika ugovorena kolektivnim ugovorom, stručno osposobljavanje i usavršavanje, te za nacionalne programe koje usvoji Hrvatski sabor.

Nadalje, člankom 142. stavak 3. Zakona je propisano da se u Državnom proračunu osiguravaju i sredstva za sufinanciranje programa rada s darovitim učenicima, obrazovanja učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina, opremanja škola kabinetskom, didaktičkom i informatičkom opremom koja uključuje i posebne računalne programe i sadržaje, opremanje školskih knjižnica obveznom lektinom, sufinanciranje programa od zajedničkog interesa za odgojno-obrazovnu djelatnost (sustav informiranja, stručno-pedagoški časopisi, stručne knjige, programi ustanova i stručnih udruga, obljetnice i manifestacije, programi izvannastavnih aktivnosti), kao i ostalih programa sukladno odlukama Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske.

Polazeći od citiranih odredbi Osječko-baranjska županija preuzela je financiranje većine škola, izuzev 18 osnovnih škola na području grada Osijeka, Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" te Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Republici Hrvatskoj.

Osječko-baranjska županija osnivač je 52 osnovne (od toga jedna glazbena) i 29 srednjih škola uključujući i dva samostalna srednjoškolska učenička doma, a Grad Osijek osnivač je 18 osnovnih škola i Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" koji djeluju u Osijeku. U srednjem školstvu djeluje jedna vjerska škola s pravom javnosti i to Isusovačka i klasična gimnazija s pravom javnosti čiji je osnivač Provincijalat Hrvatske pokrajine Družbe Isusove u Zagrebu. Osim škola čiji je osnivač, Osječko-baranjska županija financira i Isusovačku klasičnu gimnaziju s pravom javnosti.

Svake godine Skupština Osječko-baranjske županije donosi odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija u osnovnom i srednjem školstvu. Na taj način zadovoljava se minimalni financijski standard u školstvu.

Osim poslova vezanih uz financiranje decentraliziranih funkcija školstva, Osječko-baranjska županija svake godine zajedno s Proračunom donosi Program javnih potreba u školstvu te izdvaja sredstva za županijska natjecanja i smotre, za realizaciju programa i projekata u osnovnim i srednjim školama, ali i u području odgoja i obrazovanja općenito, za ispraćaj maturanata, sufinancira nabavu školske lektire za učenike osnovnih škola, sufinancira provedbu EU projekata, stipendira darovite učenike i studente, dodjeljuje stipendije učenicima i studentima koji se obrazuju za deficitarna zanimanja, dodjeljuje potpore za poslijediplomski studij, sufinancira studentske kredite i drugo predviđeno Programom javnih potreba u školstvu.

Osječko-baranjska županija kao osnivač školskih ustanova obavlja poslove osnivača temeljem ovlasti utvrđenih Zakonom o ustanovama i drugim propisima. Osječko-baranjska županija nastoji sukladno financijskim mogućnostima ulagati u školstvo u cilju ravnomjernog razvitka svih škola i podizanja školskog standarda.

U nastavku dajemo prikaz stanja u školstvu u 2016. godini.

II. STANJE U OSNOVNOM ŠKOLSTVU

1. OSNOVNO ŠKOLSTVO U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

Sukladno Mreži osnovnoškolskih ustanova¹ na području Osječko-baranjske županije djeluju ukupno 72 matične osnovne škole sa 107 područnih škola u kojima se provodi djelatnost odgoja i obrazovanja. Od navedenog broja osnovnoškolskih ustanova Osječko-baranjska županija je osnivač 52 matične osnovne škole u čijem sastavu je i 105 područnih škola u kojima se odgoj i obrazovanje provodi ukupno u 207 objekata.

U ustroju osnovnih škola naše Županije djeluju i škole sa specifičnim programima i to:

- Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" u Osijeku odgaja učenike s teškoćama u razvoju (laka, umjerena i teža mentalna retardacija). Ova škola ima regionalno značenje, a pri osnovnim školama u Osijeku, Belom Manastiru, Dardi, Đakovu, Valpovu, Donjem Miholjcu i Đurđenovcu djeluju posebni odjeli za učenike s teškoćama u razvoju,

¹ Mrežom osnovnoškolskih ustanova, prema odredbama članka 9. Zakona, utvrđuju se osnovnoškolske ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim njihovim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje, područjima na kojima se može osnovati školska ustanova te programima odgoja i obrazovanja koje školske ustanove ostvaruju, uključujući i posebne programe za učenike s teškoćama. Mreža osnovnih škola ustrojava se na način da zadovoljava iskazane potrebe utvrđene sustavnim praćenjem i predviđanjem demografskih, gospodarskih i urbanističkih kretanja na području županije, udovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja upisnih područja, te ispunjava uvjete i mjerila propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja ("Narodne novine", broj 63/08 i 90/10.).

- Glazbena škola Franje Kuhača u Osijeku koju pohađaju daroviti učenici osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta u području glazbene umjetnosti,
- Osnovna glazbena škola "Kontesa Dora" u Našicama, koju pohađaju učenici osnovnoškolskog uzrasta,
- Umjetnička škola u Belom Manastiru, koju također pohađaju učenici osnovnoškolskog uzrasta, a čiji je osnivač Grad Beli Manastir,
- a u OŠ "A. Harambašić" Donji Miholjac, "I. G. Kovačić", Đakovo, M. P. Katančića, Valpovo djeluju odjeli osnovne glazbene škole;
- Prosvjetno kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj u Osijeku pohađaju učenici osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, a nastavu slušaju na mađarskom jeziku.

Unatoč problemima u kojima se nalazi gospodarstvo, u našoj Županiji prisutno je veliko razumijevanje za potrebe školstva. Sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, za sve učenike od I. - IV. razreda koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje tri kilometra i učenike od V. - VIII. razreda koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje pet kilometara u 2016. osiguran je prijevoz autobusima javnog prijevoznika APP d.o.o. a za što se osiguravaju znatna materijalna sredstva.

U svim osnovnim školama redovito se provode sistematski pregledi i cijepljenja učenika.

Budući da još većina redovitih osnovnih škola (43) radi u dvije smjene, organizirana je prehrana učenika, a u školama s jednom smjenom (26) radi se na uvođenju produženog boravka učenika što pridonosi poboljšanju pedagoškog standarda učenika. Tako je na početku 2016./2017. u 17 škola na području Osječko-baranjske županije za 515 učenika raspoređenih u 24 skupina organiziran produženi boravak za heterogene skupine, te u 4 osječke osnovne škole za 142 učenika raspoređenih u 6 skupina produženi boravak za homogene skupine. U osnovnim školama Osječko-baranjske županije za 1564 učenika organiziran je zajuttrak, mliječni obrok za 11.320, topli obrok za 1677, te ručak za 534 učenika.

1.1. Organizacija nastave

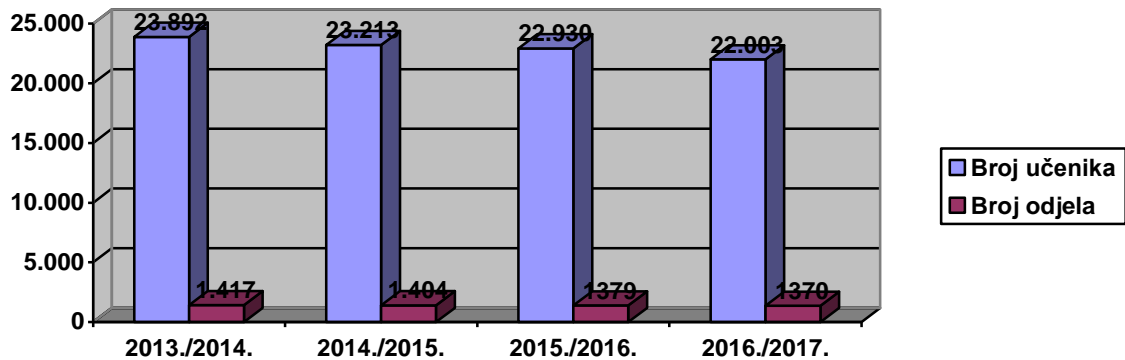
Rad u osnovnim školama organiziran je sukladno Zakonu, Godišnjem programu rada i orijentacijskom kalendaru rada ustanove te Kurikulumu kojim su definirane sve ostale aktivnosti u školi.

Osnovne škole obvezne su ostvariti najmanje 175 nastavnih dana što je u školskoj 2015./2016. godini i učinjeno. Uvjeti rada naših osnovnih škola su zadovoljavajući uz stalnu brigu i ulaganje na podizanju pedagoškog standarda. Svjesni i nedostataka, kao što su između ostalog nedostatak športskih dvorana, u Osječko baranjskoj županiji ulažu se naponi kako bi se ti nedostaci što prije otklonili.

Školsku 2015./2016. godinu na području cijele Županije pohađa 22.565 učenika u redovitom osnovnoškolskom programu razvrstanih u 1.381 razredni odjel.

Stavljajući u odnos ukupan broj učenika u redovitom osnovnoškolskom programu i broj razrednih odjela, prosjek učenika po razrednom odjelu iznosi 16,34 učenika. Ovako mali broj učenika u odjelima posljedica je svake godine sve manjeg broja upisa učenika u osnovnu školu, posebice malog broja učenika u kombiniranim razrednim odjelima u područnim školama, dopuštene podjele razrednog odjela ukoliko su integrirani učenici s teškoćama u razvoju te malog broja učenika u odjelima koji slušaju nastavu na jezicima nacionalnih manjina, a za što posjedujemo suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja. Navedeno je vidljivo u grafikonu 1.

Grafikon 1. Broj učenika i razrednih odjela u redovitom osnovnoškolskom programu na početku posljednje četiri školske godine

1.2. Rezultati odgojno obrazovnog rada u 2015./2016. školskoj godini

Kako bismo prikazali što potpunije stanje u školstvu u 2016. godini morali smo izvršiti analizu

- završetka 2015./2016. kao i
- početka 2016./2017. školske godine.

Analize smo izvršili na temelju dostupnih podataka iz škola. Podaci obuhvaćaju sve osnovne škole s područja Županije ne izdvajajući osnovne škole grada Osijeka, iako Županija nije njihov osnivač. Analizom izvješća osnovnih škola možemo utvrditi da su sve škole realizirale godišnje programe, a rezultat realizacije prije svega vidljiv je u ostvarenom uspjehu učenika.

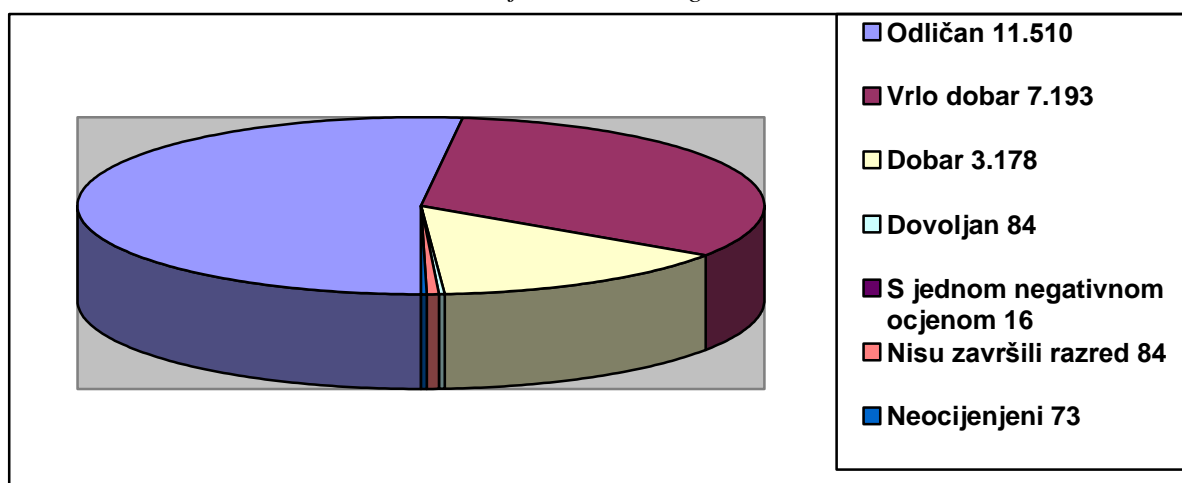
1.2.1. Uspjeh učenika u redovitom osnovnoškolskom programu u Osječko-baranjskoj županiji na kraju školske godine 2015./2016.

Na kraju školske godine 2015./2016. u redovitim osnovnim škola Osječko-baranjske županije bilo je 22.138 učenika, od kojih u viši razred prelazi 21.981 učenika ili 99.29 % i to:

- s odličnim uspjehom 11.510 učenika
- vrlo dobrim uspjehom 7.193 učenika
- dobrim uspjehom 3.178 učenika
- dovoljnim uspjehom 84 učenika
- s jednom negativnom ocjenom 16 učenika.

U osnovnim školama Osječko-baranjske županije razred nisu završila 84 učenika, dok su 73 učenika ostala neocijenjena. Postotni udjeli uspjeha učenika u školskoj godini 2015./2016. vidljivi su u grafikonu 2.

Grafikon 2. Uspjeh učenika u redovitom osnovnoškolskom programu na kraju 2015./2016. godine

1.2.2. Izborna nastava

U osnovnoškolskom obrazovanju osnovni oblik nastave je obvezna redovita nastava koja predviđa odgojno-obrazovnu djelatnost u školi koja obvezuje na pohađanje, odnosno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom i školskom radu prema propisanom nastavnom planu i programu i koja je definirana školskom godinom u punom trajanju. Radi zadovoljavanja posebnih interesa učenika i proširivanja njihovih znanja u osnovnoj školi učenicima se nudi izborna nastava kao redoviti prošireni i produljeni program za učenike koji mogu i hoće više.

Od 11.026 učenika razredne nastave na kraju školske godine 2015./2016., 12.688 učenika pohađalo je izbornu nastavu, a što znači da su 1.662 učenika izabrala dva izborna predmeta. Daljnja analiza pokazuje da je vjeronauk kao izborni predmet izabralo 10.226 učenika, slijedi strani jezik s 1.919 učenika, dok je njih 246 izabralo i završilo informatiku, te neki drugi izborni predmet 297 učenika. U predmetnoj nastavi svaki učenik izabrao je dva izborna predmeta, a poneki i tri. Od 11.112 učenika predmetne nastave na kraju 2015./2016. školske godine 24.684 učenika pohađalo je izbornu nastavu. Najveći broj učenika, njih 10.347, završilo je izborni predmet vjeronauk, zatim prema interesu slijedi informatika s 8.483 učenika, te strani jezik 5.510 učenika, dok je ostale predmete izabralo 344 učenika.

U Osječko-baranjskoj županiji je veliki broj učenika pohađao izbornu nastavu. Nastava izbornog predmeta odvijala se po planu i programu koji određuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Odabrani izborni predmet ili izborni predmeti biraju se na početku školske godine, a obvezni su tijekom cijele školske godine za učenike koji su se za njih opredijelili.

1.2.3. Dodatna nastava

Dodatna nastava organizira se za učenike koji pokazuju interes za proširenjem znanja iz pojedinih predmeta ili područja.

Ovu nastavu ukupno u osnovnoškolskom obrazovanju pohađalo je 8.555 učenika u 1.403 skupine. Dodatna nastava se organizirala za napredne i darovite učenike osnovnih škola Osječko-baranjske županije i pohađalo ju je 4.205 učenika od ukupno 11.026 učenika razredne nastave i 4.350 učenika od ukupno 11.112 učenika predmetne nastave. U okviru dodatne nastave za učenike predmetne nastave učenici se pripremaju za sudjelovanje na natjecanjima iz pojedinih predmeta i područja.

Da je ovaj oblik rada prepoznat kao vrlo značajan dokazuje i podatak da se na području naše Županije u Programu javnih potreba u školstvu izdvajaju sredstva za organizaciju županijskih natjecanja i smotri na kojima svoje znanje pokazuju napredni i daroviti učenici. Rezultati koje učenici naše Županije postižu na županijskim/međužupanijskim, državnim i međunarodnim natjecanjima i smotrama potvrđuju da ovaj rad zaista zavrjeđuje potporu o čemu Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu podnosi Skupštini posebno izvješće.

1.2.4. Dopunska nastava

Dopunska nastava u osnovnim školama organizira se za učenike koji nisu na redovnoj nastavi bili u mogućnosti savladati gradivo, odnosno imaju teškoće u svladavanju programskih sadržaja.

Ovu je nastavu ukupno u osnovnoškolskom obrazovanju pohađalo 11.326 učenika. Pohađalo ju je 5.035 učenika razredne nastave i to najviše iz matematike i iz hrvatskoga jezika, iz oba predmeta po 2.426 učenika, dok je 183 učenika imalo poteškoće u svladavanju programskih sadržaja iz stranih jezika, prirode i društva, te ostalih predmeta.

Kod učenika predmetne nastave 6.291 učenik pohađao je dopunsku nastavu, a najviše iz matematike, odnosno 2.099 učenika, potom iz hrvatskog jezika 1.863 učenika, a 1.511 učenika pohađalo je dopunsku nastavu iz engleskog i njemačkog jezika, iz kemije 349 učenika, iz fizike 198, dok je 271 učenik pohađao dopunsku nastavu iz ostalih predmeta.

1.2.5. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

Slobodno vrijeme pruža velike mogućnosti za kulturni i stvaralački razvoj osobnosti. Njegovo provođenje u odgojno-obrazovnom sustavu najčešće je unutar izvannastavnih aktivnosti kroz koje učenici zadovoljavaju potrebe i interese te ostvaruju specifična umijeća i sposobnosti. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti obuhvaćaju različite programe radi zadovoljavanja širokog interesa učenika od jezično-umjetničkog područja glazbenog, likovnog, preko prirodoslovno-ekološkog područja i tehničkih područja do športskih aktivnosti. U izvannastavne i izvanškolske aktivnosti uključen je veliki broj učenika što nas čini zadovoljnim jer one imaju i veliku odgojnu ulogu, posebice u ovom vremenu borbe protiv raznih ovisnosti, čemu pridonosi realizacija niza projekata i nacionalnih programa koji se provode kako u školama, tako i izvan njih.

Analizom smo utvrdili da je izvannastavnim aktivnostima koje se odvijaju u školi bilo obuhvaćeno 20.133 učenika koji su sudjelovali kroz 1.698 skupina i to 9.686 učenika razredne nastave i 10.447 učenika predmetne nastave. Iako je godinama prisutan trend smanjenja broja učenika, još uvijek vlada veliki interes učenika za izvannastavne aktivnosti svake godine, tako da je kroz 2015./2016. godinu u izvannastavne aktivnosti bilo uključeno 90,94% učenika osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije.

Prema izvješćima škola 11.918 učenika je bilo uključeno i u brojne izvanškolske aktivnosti/područja kao što su jezično-umjetničko, glazbeno-likovno, prirodoslovno-ekološko, tehničko i športsko, a koje se realiziraju u raznim udrugama, kulturno-umjetničkim društvima, sportskim klubovima i slično.

1.2.6. Izostanci učenika

Daljnja analiza završetka 2015./2016. godine dovodi nas do broja izostanka učenika osnovnih škola koji je zaista značajan. Tako su u osnovnim školama naše Županije učenici osnovne škole ukupno izostali 1.164.192 sata što je u odnosu na prošlu školsku godinu manje za 14.196 sati, no na početku školske 2015./2016. godine upisano je 283 učenika manje nego u prethodnu školsku godinu.

Nadalje proizlazi da je u prosjeku svaki učenik u osnovnim školama naše Županije tijekom godine izostao s redovite nastave 50,77 sati što je u odnosu na prošlu godinu manje za 1,45 sati po učeniku. Ističemo da učenici u pravilu više izostaju opravdano, te od 50,77 sati, koliko se prosječno odnosi na svakog učenika, 48,79% sati je opravdani izostanak, a neopravdani izostanak je 1,98 sati. Izostanci učenika su problem koji postoji duže vrijeme, tako da je potreban kontinuirani rad i aktivno uključivanje stručno razvojne službe u školi, kao i roditelja učenika na rješavanju ovog problema.

1.2.7. Pedagoške mjere

U odnosu na 2014./2015. godinu, manje je 283 učenika, smanjen je broj pohvala, ali je povećan broj nagrada. Učenicima su izrečene 8.572 pohvale, što je brojčano manje za 973 pohvale nego prošle godine, te 1.392 nagrade što iznosi čak 344 nagrade više u odnosu na prethodnu školsku godinu.

Prošle godine izrečeno je 689 opomena, a ove godine ih je 667. Učenicima je ove godine izrečen i 221 ukor što je identičan broj kao i prethodne godine što, s obzirom na manji broj učenika, upućuje na povećanje broja izricanja ove pedagoške mjere. Kod izricanja strogih ukora je izrečeno njih 68 što je čak 37 strogih ukora manje nego prethodne godine. U 12 je slučajeva izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu, dvostruko više nego u prethodnoj školskoj godini.

I u ovom dijelu analize svakako je potrebno istaknuti veći broj učenika koji je završio školsku 2015./2016. godinu u odnosu na prošlu školsku godinu, a broj izrečenih pedagoških mjera je i dalje značajan te zahtijeva i dalje povećanu potrebu za odgojnim radom u školi i kući.

1.2.8. Pregled upisa učenika u školsku 2016./2017. godinu

Na početku 2016./2017. školske godine u redoviti osnovnoškolski program uključeno je 21.519 učenika razvrstanih u 1.370 razrednih odjela.

Iz gore navedenih podataka vidljivo je da je 2016./2017. školsku godinu započelo 1.046 učenika i 9 razrednih odjeljenja manje u odnosu na početak 2015./2016. školske godine.

Sve su osnovne škole na području Osječko-baranjske županije na početku 2016./2017. djelovale na prostoru od 220.882,42 m² unutarnjeg prostora što čini 1.212 učionica, 410 učiteljskih kabineta, 314 uredskih prostorija, 149 zbornica, 84 knjižnice, 71 športska dvorana, 84 informatičke učionice, 107 školskih kuhinja, 77 blagovaonica, te 820 sanitarnih prostora i 1.148.488,84 m² vanjskog prostora uključujući i 199 sportskih terena.

Škole imaju i značajan knjižni fond i to 327.951 knjigu, što je po učeniku 15,24 knjiga. U osnovnim školama učenici se obrazuju na 3.184 računala, što je 0,15 računala po učeniku, odnosno 6,76 učenika se obrazuje na 1 računalu.

Nadalje, od ukupno 21.519 učenika koji pohađaju redovitu osnovnu školu na području Osječko-baranjske županije, 7.269 učenika svrstanih u 385 razrednih odjela pohađaju dvadeset osnovnih škola na području Grada Osijeka budući da je Grad Osijek njihov osnivač.

Sve škole rade u petodnevnom radnom tjednu. Najveći broj redovitih škola radi u dvije smjene i to njih 43, u jednoj njih 26, dok dvije škole rade i u međusmjernama. Cilj je da se u što većem broju škola omogući rad u jednoj smjeni.

Osim na hrvatskom nastavnom jeziku 480 učenika naše Županije nastavu prati:

- na mađarskom nastavnom jeziku 122 učenika,
- na srpskom nastavnom jeziku 358 učenika.

Od 2005. godine sukladno Nacionalnom programu za Rome i od 2013. godine sukladno Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, detaljnije pratimo i podatke o njihovom kretanju i obrazovanju na području Osječko-baranjske županije. Iz izvješća škola vidljivo je da 25 osnovnih škola na području naše Županije, u 2016./2017. školskoj godini pohađa 385 učenika koji su se izjasnili kao pripadnici romske nacionalne zajednice, a u deset srednjih škola izjasnila su se 73 učenika. Svi oni pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku. Kada je riječ o pripadnicima Roma problemi kojima bi trebali dati pozornost u području obrazovanja jesu svakako nepravovremeno prijavljivanje za upis u I. razred, slabo predznanje, odnosno ne polaganje vrtića ili programa predškole, neredovito pohađanje nastave, nepismenost roditelja, a ima i dosta ispisa prije završetka 8. razreda radi ranog stupanja u brak. Uvođenje romskih pomagača u razrede koje pohađaju učenici Romi zasigurno će pridonijeti, kako boljem praćenju nastave, tako i boljoj komunikaciji roditelja i škole.

1.3. Djelatnici u osnovnim školama

U osnovnim školama s redovitim osnovnoškolskim programom naše Županije u školskoj 2016./2017. godini rad je započelo ukupno 3.319 djelatnika i to:

- 763 učitelja razredne nastave,
- 1.560 učitelja predmetne nastave,
- 71 ravnatelj,
- 119 djelatnika zaposleno je u pedagoško razvojnoj službi i to: 68,5 pedagoga, 32 psihologa, 19,5 stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila,
- 71 knjižničar i
- 735 djelatnika zaposlena su u administrativno-tehničkoj službi i na ostalim poslovima.

Stavljajući u odnos broj odjela i ukupno zaposlenih u redovitom osnovnoškolskom programu vidimo da na jedan razredni odjel dolazi 2,43 djelatnika. Kada u odnos stavljamo učitelje razredne nastave i razredne odjele onda u razrednoj nastavi na jedan razredni odjel dolazi 1,03 učitelj, a u predmetnoj nastavi 2,48 učitelja predmetne nastave na jedan razredni odjel.

Od 763 učitelja razredne nastave 3 učitelja imaju srednju stručnu spremu, 369 učitelja višu stručnu spremu i 396 učitelja visoku stručnu spremu.

Od 1.560 učitelja predmetne nastave redovitog osnovnoškolskog programa, 1.398 ima visoku stručnu spremu, 167 ima višu stručnu spremu, dok njih 10 radi sa srednjom stručnom spremom.

Kako je problem pedagoško razvojne službe kompleksan, potrebno je istaknuti da u osnovnim školama na 314 učenika dolazi jedan pedagog, na 672 učenika jedan psiholog, a stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila na 1.230 učenika.

Zapošljavanjem određenog broja stručnih suradnika ublažen je problem nedostatka stručnih suradnika u osnovnim školama, ali ne i riješen. Radi potvrde navodimo da je u 2016./2017. školskoj godini u 71 osnovnu školu, s ukupno 21.519 učenika raspoređenih u 1.370 razrednih odjela, integrirano 827 učenika s teškoćama u razvoju s rješenjima o primjerenom obliku obrazovanja. Za te učenike nužna je stručna pomoć defektologa i psihologa bez obzira na oblik integracije, odnosno je li učenik potpuno ili djelomično integriran u razredni odjel ili pohađa posebne odjele u redovnoj školi. Nadalje, psiholozi i defektolozi angažirani su prilikom dijagnosticiranja i pružanja pomoći tijekom cijele školske godine pri izradi prilagođenih programa za učenike kojima se tijekom osnovnoškolskog obrazovanja utvrđivao primjereni oblik školovanja.

Svakako bi bilo nužno težiti da svaka naša škola ima stručnog suradnika psihologa bez obzira na veličinu, a razlozi tomu su potreba provođenja nacionalnih programa za suzbijanje agresije, društveno neprihvatljivog ponašanja, zlouporabe droga i sl., a sigurno su tu i problemi nezaposlenosti, devijantnih ponašanja i sve veći broj djece s teškoćama u razvoju.

Manji upis učenika za posljedicu ima sve veći tehnološki višak učitelja, ne samo u razrednoj nastavi, nego i u predmetnoj nastavi. Do sada je u dogovoru sa školama svake godine uspješno zbrinut tehnološki višak prije raspisivanja natječaja u školama, no s ovakvim trendom smanjenja upisa učenika to postaje sve teže. Donošenjem Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja je smanjen broj učenika u razrednom odjelu što je dovelo do povećanja broja razrednih odjela, ovaj problem tehnološkog viška je djelomično smanjen.

Zbog ključne uloge koju imaju odgojno-obrazovni djelatnici u ostvarivanju učeničkih postignuća, ističemo i stručno usavršavanje koje ima veliku važnost u cjelokupnim promjenama u obrazovnom sustavu. Stručno usavršavanje namijenjeno je nastavnom, ali i nenastavnom osoblju u osnovnim školama kako bi usavršili svoje praktične i profesionalne vještine te proširili znanja o odgojno-obrazovnim sustavima. Stručno usavršavanje učitelja i nastavnika provodi se putem seminara, aktiva i savjetovanja, a čija organizacija je u ingerenciji Ministarstva znanosti i obrazovanja putem Agencije za odgoj i obrazovanje. No, težnja ka cjeloživotnom individualnom obrazovanju nameće potrebu uvođenju novih, u svijetu provjerenih modela, koje bi učitelji mogli birati prema svojim sklonostima i potrebama. Iako se ulažu veliki naponi na ovom području, mišljenja smo da bi agencije trebale više pozornosti dati stručnom usavršavanju učitelja koristeći europska iskustva provjerenih obrazovnih programa, a koji se često provode kroz neformalne oblike obrazovanja. Temeljni cilj stručnog usavršavanja jest iskoristiti i podići na najvišu moguću razinu sve unutarnje potencijale odgojno-obrazovne ustanove, nastavnih i nenastavnih djelatnika s krajnjim ciljem poboljšanja prije svega odgojno-obrazovnog procesa i obrazovnih rezultata učenika, ali i funkcioniranja obrazovne ustanove u cjelini, čemu teže i sudionici osnovnoškolskog sustava na području Osječko-baranjske županije.

2. FINANCIRANJE OSNOVNOG ŠKOLSTVA U 2016. GODINI

2.1. Podaci o financiranju osnovnog školstva u 2016. godini

Na temelju članka 143. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Vlada Republike Hrvatske je na sjednici od 6. travnja 2016. godine donijela Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba u osnovnom školstvu u 2016. godini ("Narodne novine" broj 33/16.). Ovom Odlukom utvrđena je ukupna bilanca sredstava za financiranje minimalnog financijskog standarda osnovnih škola i kriteriji i mjerila za utvrđivanje bilančnih prava županijama i gradovima do visine potrebnih sredstava za osiguravanje minimalnog financijskog standarda osnovnih škola.

U proračunu županija i gradova koji su preuzeli financiranje dijela javnih potreba u osnovnom školstvu, osiguravaju se, između ostalog, i sredstva za materijalne i financijske rashode osnovnih škola.

Kriteriji za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje materijalnih i financijskih rashoda su broj upisanih učenika u školskoj godini 2015./2016., a mjerilo je prosječna cijena po učeniku utvrđena po nositeljima financiranja. U školskoj godini 2015./2016. prema broju upisanih učenika u osnovnim školama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija, financiranje je obavljeno po prosječnoj godišnjoj cijeni koja je iznosila 2.399,98 kn po učeniku.

Kriteriji za utvrđivanje bilančnih prava za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, kao i rashodi za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja škola su: broj učenika, broj razrednih odjela i broj školskih zgrada.

Ukupna planirana sredstava za osnovno školstvo u 2016. godini za financiranje materijalnih i financijskih rashoda iznosila su 36.525.290,00 kuna, a za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, te materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja osnovnih škola iznosila su 11.756.699,00 kuna.

Temeljem navedene Odluke Osječko-baranjska županija donijela je Odluku o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnih škola za 2016. godinu na svom području kako bi što ravnomjernije rasporedila bilancirana sredstva krajnjim korisnicima, ujednačila standard između škola, uvažavajući zahtjeve i specifičnosti svake škole. Za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva županije i gradovi ostvaruju izvorne prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak po stopi od 1,9% i s pozicije potpore izravnjanja za decentralizirane funkcije Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu. Ukupno uplaćena sredstva za decentralizirane funkcije osnovnog školstva iznose 48.322.142,64 kuna. Osječko-baranjska županija je u 2016. godini ostvarila 1.215.633,25 kuna prihoda iz dodatnog udjela poreza na dohodak (izvorni prihodi) što u ukupnoj strukturi prihoda iznosi 2,52%, a s pozicije pomoći izravnjanja ostvareno je 47.106.509,39 kuna što iznosi 97,48%. Ukupno neutrošena sredstva za materijalne i financijske rashode u 2016. godini iznose 180.079,11 kuna. (Tablica broj 2.)

U tablici broj 1. prikazan je raspored utrošenih sredstava za materijalne i financijske rashode u osnovnim školama za 2016. godinu. U tablici br. 2. prikazana je realizacija materijalnih i financijskih rashoda osnovnih škola prema strukturi rashoda za 2016. godinu.

Materijalni rashodi škole koji se priznaju u stvarnim iznosima su: usluge prijevoza učenika osnovnih škola sukladno članku 69. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, energija, usluge tekućeg i investicijskog održavanja - otklanjanje nedostataka po inspekcijskim nalazima, servisi i kontrole i zdravstvene usluge.

Pokušamo li razvrstati rashode prema funkcijskoj ili programskoj klasifikaciji dobijemo sljedeću strukturu rashoda:

Usavršavanje nastave:	1.984.169,27 kuna	5,46%
- službena putovanja	618.339,85 kuna	
- stručno usavršavanje	233.244,71 kuna	
- ostale naknade troškova zaposlenima	530.896,61 kuna	
- usluge promidžbe i informiranja	42.146,15 kuna	
- zakupnine i najamnine	559.541,95 kuna	
Održavanje prostora i opreme škola:	13.334.664,36 kuna	36,69%
- uredski materijal i ostali materijalni rashodi	2.996.223,59 kuna	
- materijal i dijelovi za tekuće i inv. održavanje	942.516,59 kuna	
- usluge tekućeg i investicijskog održavanja	6.659.934,21 kuna	
- komunalne usluge	2.353.438,28 kuna	
- sitan inventar i auto-gume	272.541,46 kuna	
- ostale usluge	110.010,23 kuna	
Energija	10.432.232,83 kuna	28,70%
Naknade zaposlenicima	826.107,32 kuna	2,27%
- zdravstvene usluge	826.107,32 kuna	
Prijevoz učenika i vlastiti prijevoz roditelja	7.610.456,64 kuna	20,94%
Ostali rashodi i usluge	2.127.367,88 kuna	5,85%
Financijski rashodi	30.212,59 kuna	0,08%
- bankarske usluge i usluge platnog prometa	26.813,88 kuna	
- zatezne kamate	1.066,80 kuna	
- ostali financijski rashodi	2.331,91 kuna	
Ukupno:	36.345.210,89 kuna	

Prijevoz učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije organiziran je na tri načina i to:

- ugovoreni prijevoz učenika,
- školskim autobusima,
- vlastiti prijevoz roditelja.

Polazeći od obveze osnivača utvrđene člankom 69. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi da organizira prijevoz učenika osnovnih škola, Osječko-baranjska županija kao osnivač provela je otvoreni postupak javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom za prijevoz učenika osnovnih škola iz razloga što je dotadašnji ugovor bio zaključen do 31. prosinca 2015. godine. Prijevoz učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije obavlja prijevoznička tvrtka APP d.d. Požega koja je odabrana u postupku javne nabave, jer je ponudila najpovoljniju cijenu od 7.649.673,13 kuna sa PDV-om, odnosno za dvije godine 15.299.346,26 kuna sa PDV-om. Ukupno se prevozi 3.571 učenik iz 44 osnovne škole s 56 kvalitetnih autobusa. Zaključen je Okvirni sporazum za razdoblje od dvije godine, a za svaku kalendarsku godinu temeljem okvirnog sporazuma zaključuje se Ugovor. Osječko-baranjska županija svim osnovnim školama plaća ugovoreni prijevoz učenika na redovnu nastavu, prijevoz učenika na izbornu nastavu uključujući i rano učenje stranih jezika, pa i ukoliko se održava u suprotnoj smjeni. (tablica broj 3.).

Ukupno utrošena sredstva za ugovoreni prijevoz učenika u 2016. godini iznosila su 6.071.503,91 kuna bez PDV-a odnosno 7.589.379,89 kuna sa PDV-om. Dva školska autobusa prevozilo je djecu razredne i predmetne nastave i to učenike OŠ "Silvije Strahimir Kranjčević", Levanjska Varoš i učenike OŠ kralja Tomislava, Našice. Školi koja prevozi učenike vlastitim školskim autobusom priznaje se:

- 35 litara goriva na 100 prijeđenih kilometara, po stvarnoj cijeni koštanja goriva,
- broj prijeđenih kilometara za potrebe prijevoza učenika,
- broj prijeđenih kilometara za potrebe odlaska na tehnički pregled, servis i sl.,
- stvarni troškovi popravaka, servisa i registracije, kao i nabavke auto-guma.

U 2016. godini za prijevoz učenika školskim autobusima ukupno je utrošeno 100.109,90 kuna za sljedeće troškove: gorivo 48.688,80 kuna, registracija i osiguranje 16.557,76 kuna, popravci, servisi i auto-gume 34.863,34 kuna. Navedeni troškovi za prijevoz učenika školskim autobusima evidentirani su prema stvarnim troškovima.

U specifičnim slučajevima zbog nepostojanja prijevoza redovnim linijama iz nekih naselja, nepristupačnog terena i malog broja djece i djece s teškoćama u razvoju koja se ne mogu prevoziti autobusima kojima se prevoze ostala djeca organiziran je individualni prijevoz kojim roditelji prevoze svoju djecu. Za individualni prijevoz nadoknađuju se troškovi goriva po kilometru i to u iznosu od 15% od cijene goriva na dan obračuna za vozilo kojim roditelj upravlja ako prevozi jedno dijete, odnosno u visini od 20% cijene goriva na dan obračuna za vozilo kojim roditelj upravlja ako prevozi više od jednog djeteta. Ukupan mjesečni broj kilometara čini umnožak broja radnih dana provedenih na nastavi u tom mjesecu i prijeđenog broja kilometara. U 2016. godini za vlastiti prijevoz roditelja utrošeno je 21.076,75 kuna. Ukupno je utrošeno za prijevoz učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije 7.610.456,64 kuna, što u strukturi ukupnih rashoda iznosi 20,94%.

**RASPORED UTROŠENIH SREDSTAVA ZA MATERIJALNE I FINANCIJSKE
RASHODE OSNOVNIH ŠKOLA ZA 2016. GODINU**

Tablica broj 1.

Red br.	NAZIV OSNOVNE ŠKOLE	Opći troškovi	Stvarni troškovi	Tekući troškovi
				Ukupno
1.	OŠ ŠEĆERANA, ŠEĆERANA	198.708,92	812.051,12	1.010.760,04
2.	OŠ "DR. FRANJO TUĐMAN", BELI MANASTIR	206.533,76	921.699,66	1.128.233,42
3.	OŠ "A. HARAMBAŠIĆ", DONJI MIHOLJAC	201.871,10	953.312,00	1.155.183,10
4.	OŠ HRVATSKI SOKOL, PODGAJCI PODRAVSKI	131.186,62	296.295,35	427.481,97
5.	OŠ BUDROVCI, BUDROVCI	114.032,15	236.869,96	350.902,11
6.	OŠ "I.G. KOVAČIĆ", ĐAKOVO	223.491,27	730.377,17	953.868,44
7.	OŠ "VLADIMIR NAZOR", ĐAKOVO	228.794,49	834.559,76	1.063.354,25
8.	OŠ J.A. COLNIČA, ĐAKOVO	229.488,68	643.004,26	872.492,94
9.	OŠ ĐAKOVAČKI SELCI, SELCI ĐAKOVAČKI	121.234,08	221.601,67	342.835,75
10.	OŠ MATIJA GUBEC, PIŠKOREVCI	124.992,43	387.835,22	512.827,65
11.	OŠ KRALJA TOMISLAVA, NAŠICE	249.310,92	1.080.078,42	1.329.389,34
12.	OŠ DORE PEJAČEVIĆ NAŠICE	218.821,13	844.205,85	1.063.026,98
13.	OŠ IVANA BRNJIKA SLOVAKA, JELISAVAC	142.162,10	299.516,16	441.678,26
14.	OŠ M.PETRA KATANČIĆA, VALPOVO	257.577,97	629.000,94	886.578,91
15.	OŠ LADIMIREVCI, LADIMIREVCI	161.204,53	542.378,36	703.582,89
16.	OŠ VLADIMIR NAZOR, FERIČANCI	138.260,85	530.412,10	668.672,95
17.	OŠ J.J. STROSSMAYERA, ĐURĐENOVAC	227.247,65	1.218.170,18	1.445.417,83
18.	OŠ HINKA JUHNA PODGORAČ	161.525,08	709.395,50	870.920,58
19.	OŠ ČEMINAC, ČEMINAC	124.418,70	186.200,53	310.619,23
20.	OŠ JAGODNJAK, JAGODNJAK	145.936,90	336.501,54	482.438,44
21.	OŠ POPOVAC, POPOVAC	126.015,39	477.946,06	603.961,45
22.	OŠ KNEŽEVI VINOGRADI, KNEŽEVI VINOGRADI	152.121,03	931.528,51	1.083.649,54
23.	OŠ ZMAJEVAC, ZMAJEVAC	145.065,70	414.926,43	559.992,13
24.	OŠ BILJE, BILJE	139.975,75	626.887,33	766.863,08
25.	OŠ LUG, LUG	111.871,50	304.750,04	416.621,54
26.	OŠ DRAŽ, DRAŽ	138.148,60	589.031,34	727.179,94
27.	OŠ DARDA, DARDA	205.921,02	599.897,85	805.818,87
28.	OŠ IVANA KUKULJEVIĆA, BELIŠĆE	268.578,03	736.593,71	1.005.171,74
29.	OŠ BRATOLJUBA KLAIČA, BIZOVAC	179.767,90	675.325,43	855.093,33
30.	OŠ VLADIMIR NAZOR, ČEPIN	232.005,07	1.015.951,55	1.247.956,62
31.	OŠ MIROSLAVA KRLEŽE, ČEPIN	146.007,62	278.434,80	424.442,42
32.	OŠ ERNESTINOVO, ERNESTINOVO	109.489,90	428.754,24	538.244,14
33.	OŠ LASLOVO, LASLOVO	101.885,27	188.548,43	290.433,70
34.	OŠ GORJANI, GORJANI	108.231,34	284.784,23	393.015,57
35.	OŠ "JOSIP KOZARAC", JOSIPOVAC PUNITOVAČKI	133.638,90	419.441,29	553.080,19
36.	OŠ DRENJE, DRENJE	203.386,92	537.866,35	741.253,27
37.	OŠ I. BRLIĆ MAŽURANIĆ, KOŠKA	156.974,41	660.598,88	817.573,29
38.	OŠ PETRIJEVCI, PETRIJEVCI	109.880,17	314.331,14	424.211,31
39.	OŠ J.J. STROSSMAYERA, TRNAVA	136.150,17	411.453,82	547.603,99
40.	OŠ JOSIPA KOZARCA, SEMELJCI	227.518,06	600.523,77	828.041,83
41.	OŠ "I. BRLIĆ MAŽURANIĆ", STRIZIVOJNA	137.694,51	402.468,04	540.162,55
42.	OŠ "S.S. KRANJČEVIĆ", LEVANJSKA VAROŠ	95.224,41	223.677,78	318.902,19
43.	OŠ MILKA CEPELIĆA, VUKA	115.593,22	668.912,77	784.505,99
44.	OŠ MATE LOVRKA, VLADISLAVCI	103.185,99	377.247,87	480.433,86
45.	OŠ LUKA BOTIĆ, VIŠKOVCI	96.398,57	157.556,96	253.955,53
46.	OŠ "MATIJA GUBEC", MAGADENOVAC	223.085,00	1.026.584,23	1.249.669,23
47.	OŠ DALJ, DALJ	159.235,27	684.794,38	844.029,65
48.	OŠ BIJELO BRDO, BIJELO BRDO	98.575,10	380.540,48	479.115,58
49.	OŠ "ANTUNOVAC", ANTUNOVAC	159.217,06	332.950,54	492.167,60
50.	OŠ ANTE STARČEVIĆA VILJEVO	157.096,51	568.370,12	725.466,63
51.	OGŠ "KONTESA DORA", NAŠICE	87.070,72	121.655,94	208.726,66
52.	OŠ SATNICA ĐAKOVAČKA, SATNICA ĐAKOVAČKA	118.938,13	198.664,26	317.602,39
	UKUPNO:	8.290.746,57	28.054.464,32	36.345.210,89

**REALIZACIJA MATERIJALNIH I FINANCIJSKIH RASHODA U OSNOVNIM
ŠKOLAMA PREMA STRUKTURI RASHODA U 2016. GODINI**

Tablica broj 2.

Račun	Opis rashoda	Financijski plan materijalnih i financijskih rashoda	Utrošeno	Razlika
3211	Službena putovanja	681.094,00	618.339,85	62.754,15
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	207.134,00	233.244,71	-26110,71
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	498.598,00	530.896,61	-32298,61
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	1.572.647,00	1.594.617,89	-21970,89
3223	Energija	43.983,00	38.594,14	5388,86
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	941.288,00	942.516,59	-1.228,59
3225	Sitni inventar i auto gume	270.480,00	262.163,46	8.316,54
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	136.649,00	125.090,73	11.558,27
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	1.014.452,00	940.842,40	73.609,60
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	18.600,00	16.816,56	1.783,44
3233	Usluge promidžbe i informiranja	51.463,00	42.146,15	9.316,85
3234	Komunalne usluge	1.648.668,00	1.566.293,86	82.374,14
3235	Zakupnine i najamnine	81.731,00	74.661,95	7.069,05
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	166.410,00	131.680,83	34.729,17
3237	Intelektualne i osobne usluge	181.392,00	173.685,20	7.706,80
3238	Računalne usluge	273.978,00	413.180,96	-139.202,96
3239	Ostale usluge	121.518,00	103.572,14	17.945,86
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	5.800,00	2.952,20	2.847,80
3292	Premije osiguranja	12.669,00	12.658,76	10,24
3293	Reprezentacija	260.194,00	260.431,41	-237,41
3294	Članarine	39.588,00	31.820,00	7.768,00
3295	Pristojbe i naknade	36.574,00	22.480,63	14.093,37
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	139.641,00	121.846,95	17.794,05
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	33.355,00	26.813,88	6.541,12
3433	Zatezne kamate	4.082,00	1.066,80	3.015,20
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	2.687,00	2.331,91	355,09
	UKUPNO OPĆI TROŠKOVI	8.444.675,00	8.290.746,57	153.928,43
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	404.355,00	1.401.605,70	-997.250,70
3223	Energija	11.411.529,00	10.393.638,69	1.017.890,31
3225	Sitni inventar i auto gume	10.400,00	10.378,00	22,00
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	7.610.457,00	7.610.456,64	0,36
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	6.469.176,00	6.643.117,65	-173.941,65
3234	Komunalne usluge	909.092,00	787.144,42	121.947,58
3235	Zakupnine i najamnine	481.080,00	484.880,00	-3.800,00
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	749.042,00	694.426,49	54.615,51
3237	Intelektualne i osobne usluge	15.875,00	9.575,00	6.300,00
3239	Ostale usluge	6.553,00	6.438,09	114,91
3292	Premije osiguranja	13.056,00	12.803,64	252,36
	UKUPNO STVARNI TROŠKOVI	28.080.615,00	28.054.464,32	26.150,68
	SVEUKUPNO	36.525.290,00	36.345.210,89	180.079,11

PRIJEVOZ UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA ZA 2016. GODINU

Tablica broj 3.

Red. br.	NAZIV PRIJEVOZNIKA	PRIJEVOZ UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA												
		Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Ukupno
1.	APP d.d. POŽEGA	603.921,56	845.490,19	684.444,44	845.490,19	852.025,92	564.905,02	0,00	0,00	808.341,00	848.602,44	848.602,44	687.556,69	7.589.379,89
2.	VLASTITI PRIJEVOZ UČENIKA - ŠKOLSKI AUTOBUSI	6.133,44	6.783,31	4.358,28	17.218,64	4.599,27	5.863,49	10.072,58	3.141,08	6.955,74	12.885,52	11.174,31	10.924,24	100.109,90
3.	VLASTITI PRIJEVOZ RODITELJA	1.711,95	3.103,79	2.996,53	3.228,53	2.860,13	1.517,14	0,00	0,00	1.746,20	1.342,80	1.348,60	1.221,08	21.076,75
	UKUPNO:	611.766,95	855.377,29	691.799,25	865.937,36	859.485,32	572.285,65	10.072,58	3.141,08	817.042,94	862.830,76	861.125,35	699.702,01	7.710.566,54

III. STANJE U SREDNJEM ŠKOLSTVU

1. SREDNJE ŠKOLSTVO U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

Sukladno mreži srednjoškolskih ustanova na području naše Županije djeluje 30 srednjih škola i dva samostalna učenička doma i to: u Osijeku djeluje 16 srednjih škola čiji je osnivač Županija te Isusovačka i klasična gimnazija s pravom javnosti čiji je osnivač Provincijalat Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, privatna srednja škola "Gaudeamus" i Prosvjetno kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj kojemu je osnivač Vlada Republike Hrvatske, a koji pohađaju učenici osnovne i srednje škole, te nastavu slušaju na mađarskom jeziku. Nadalje, u Belom Manastiru djeluju tri srednje škole, tri u Đakovu, a po jedna u Valpovu, D. Miholjcu, Našicama, Đurđenovcu i Dalju. Srednje škole kojima je osnivač Osječko-baranjska županija rade u više od 50 objekta.

U Osijeku djeluju dva samostalna učenička doma i tri koja su u sastavu Ugostiteljsko-turističke škole, Trgovačke i komercijalne škole "Davor Milas" u Osijeku i Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju, Osijek. Učenički domovi imaju važnu ulogu u ustroju srednjeg školstva, osobito za učenike iz udaljenih mjesta sa slabim prometnim vezama kao i učenike slabijeg materijalnog stanja. Da se u Županiji tome pridaje dužna pažnja govori i to što su Srednjoškolski đачki dom i Dom "Hrvatskoga radiše" te učenički dom Trgovačke i komercijalne škole "Davor Milas" u Osijeku u potpunosti obnovljeni i opremljeni. Adaptacijom je znatno podignuta kvaliteta rada i življenja u srednjoškolskim domovima s napomenom da povećani kapaciteti i dalje ne zadovoljavaju potrebe učenika za smještaj u dom te smo mišljenja da bi taj problem riješila izgradnja još jednog učeničkog doma.

U ustroju srednjeg školstva na području grada Osijeka je Glazbena škola Franje Kuhača u kojoj se provodi osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, a ima regionalno značenje. Učenici srednjoškolskog uzrasta Glazbene škole Franje Kuhača Osijek opće obrazovne predmete slušaju u III. gimnaziji u Osijeku.

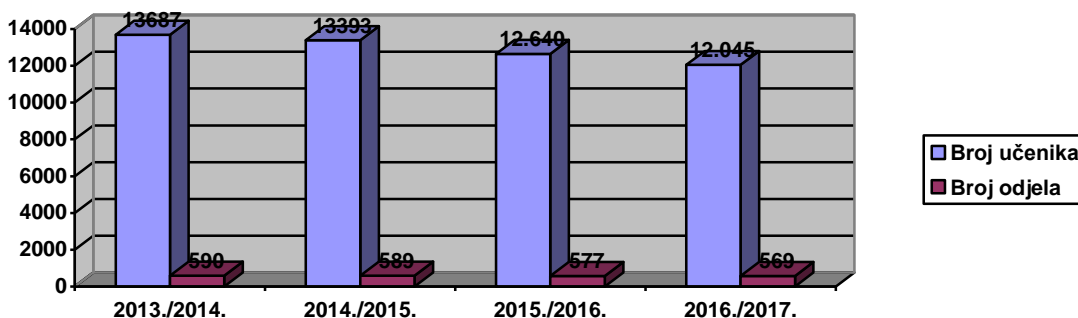
Radi ostvarenja jednake dostupnosti obrazovanja za mlade, provodeći Odluku Vlade Republike Hrvatske o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola kojom se prijevoz sufinancira u iznosu od 75% cijene mjesečne karte za autobus odnosno vlak, i Osječko-baranjska županija je, unatoč problemima u kojima se nalazi gospodarstvo, dodatno vlastitim sredstvima sufinancirala prijevoz redovitih učenika srednjih škola u iznosu od 5% cijene mjesečne učeničke karte za autobus odnosno vlak.

1.1. Organizacija nastave

Sukladno Zakonu, Godišnjem programu rada i orijentacijskom kalendaru rada ustanove te Kurikulumu kojim su definirane sve ostale aktivnosti u školi utvrđuje se obvezni fond sati u ostvarivanju nastavnog programa. Prema dostavljenim izvješćima sve škole su ostvarile obvezni fond sati u ostvarivanju nastavnog programa i predviđeni broj sati godišnjeg programa rada škola odnosno realizirale su sve programske sadržaje u kojima su istaknuti kvalitativni podaci o uspješnosti učenika.

Na početku školske 2015./2016. godine osigurana su sredstva za realizaciju srednjoškolskog programa za ukupno 12.640 učenika, a do kraja školske godine srednju školu pohađa 12.441 učenika razvrstanih u 563 razredna odjela. Stavljajući u odnos ukupan broj učenika u redovitom srednjoškolskom programu na kraju školske godine i broj razrednih odjela prosjek učenika po razrednom odjelu iznosi 22,10 učenika. Broj učenika i razrednih odjela u srednjim školama Osječko-baranjske županije kontinuirano je na približno istoj razini, no uslijed manjeg broja učenika koji izlaze iz osnovne škole i njihov broj se smanjuje. Navedeno je vidljivo u Grafikonu 3.

Grafikon 3. Broj učenika i razrednih odjela u redovitom srednjoškolskom programu na početku posljednje četiri školske godine

Zalaganjem svih čimbenika zaduženih za sustav školstva, a posebice Osječko-baranjske županije uvjeti rada naših srednjih škola podignuti su na višu pedagošku razinu. Gledajući u cjelini oni su relativno zadovoljavajući. Jedna od većih teškoća je nedostatak športskih dvorana pri srednjim školama što za posljedicu ima manje kvalitetnu realizaciju nastave tjelesno-zdravstvene kulture. Naime, na području Županije samo 13 škola ima svoju športsku dvoranu, a taj nedostatak, osim već rečenog, povlači i nemogućnost slobodnih aktivnosti učenika, a posebice organiziranje i osmišljavanje slobodnog vremena učenika koje postaje rizično ako nije osmišljeno. Da bi se taj problem umanjio i u 2016. godini organizirana je nastava tjelesno zdravstvene kulture za nekoliko srednjih škola u drugim školskim športskim dvoranama. Neke škole zajednički koriste športsko-nastavnu dvoranu, primjerice Elektrotehnička i prometna škola Osijek i Strojarska tehnička škola, sve tri đakovačke srednje škole dijele dvoranu dok srednje škole Baranje dijele knjižnicu i dvoranu.

1.2. Rezultati odgojno-obrazovnog rada u 2015./2016. školskoj godini

Sa svrhom potpunijeg prikaza stanja u srednjem školstvu u 2016. godini, izvršena je analiza završetka 2015./2016., kao i početka 2016./2017. školske godine. Analize smo izvršili temeljem dostupnih podataka od škola i Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji. Analizom izvješća srednjih škola možemo konstatirati da su sve škole realizirale godišnje programe, a rezultat realizacije prije svega je vidljiv u ostvarenom uspjehu učenika.

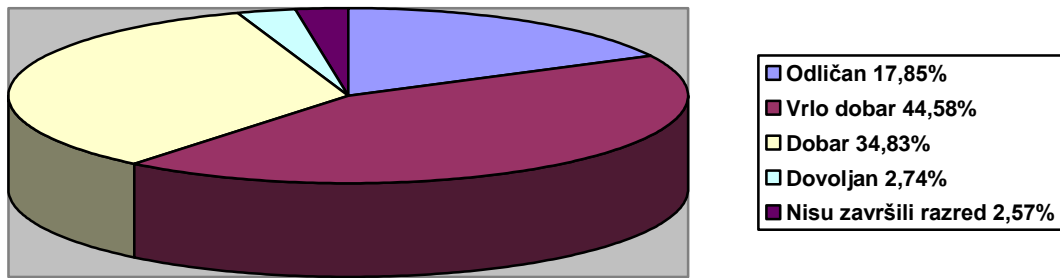
1.2.1. Uspjeh učenika u redovitom srednjoškolskom programu u Osječko-baranjskoj županiji na kraju školske godine 2015./2016.

Na kraju školske godine 2015./2016. u srednjim školama Osječko-baranjske županije bio je 12.441 učenik, od kojih u viši razred prelazi 12.129 učenika i to:

- s odličnim uspjehom 2.165 učenika
- vrlo dobrim uspjehom 5.407 učenika
- dobrim uspjehom 4.225 učenika
- dovoljnim uspjehom 332 učenika

U srednjim školama Osječko-baranjske županije razred nisu završila 282 učenika, 267 učenika zbog 1 ili više negativnih ocjena, a 15 iz drugih razloga. Uspjeh učenika u školskoj godini 2015./2016. vidljiv je u Grafikonu 4.

Grafikon 4. Uspjeh učenika u srednjoškolskom programu na kraju 2015./2016. godine

Uz redovnu nastavu u srednjim školama odvijaju se i brojne druge aktivnosti kroz raznovrsne izborne programe, fakultativne programe i slobodne aktivnosti koje se nude učenicima koji hoće i mogu više. Njihov intelektualni razvoj i razvoj njihovih sposobnosti potiče se kroz različite izvannastavne aktivnosti kojima se zadovoljavaju različiti interesi učenika kroz kulturološke, športske, ekološke i druge aktivnosti. Navedeno ćemo prikazati u nastavku.

1.2.2. Izborna nastava

U 2015./2016. školskoj godini izborne predmete u srednjim školama možemo izdvojiti kao prvi izborni predmet strani jezik, informatiku, matematiku (škole s gimnazijskim programom) i drugi izborni predmet etiku ili vjeronauk koje učenici nakon izbora redovito slušaju i budu ocijenjeni. Analizirajući opredjeljenje učenika srednjih škola Osječko-baranjske županije za etiku ili vjeronauk, u školskoj godini 2015./2016. za etiku su se opredijelila 1.357 učenika, dok se 9.545 učenika opredijelilo za vjeronauk. Daljnja analiza pokazuje da se za katolički vjeronauk opredijelilo 9.434 učenika, pravoslavni 104 učenika, islamski 2, a 5 učenika pohađaju vjeronauk u adventističkoj crkvi. U strukovnim školama pored izbornog predmeta etike i vjeronauka, izborni predmeti zadani su nastavnim planovima i programima u jedinstvenom modelu obrazovanja, a koji učenici obavezno pohađaju i budu redovito ocijenjeni.

1.2.3. Fakultativna nastava

Osim izborne nastave učenicima može biti ponuđena i organizirana fakultativna nastava koja unutar skupine može imati učenike iz različitih razreda i može biti iz bilo kojeg predmeta za koji učenici pokažu interes. U strukovnim školama pored izbornog predmeta etike i vjeronauka, izborni predmeti zadani su nastavnim planovima i programima u jedinstvenom modelu obrazovanja, a koji učenici obavezno pohađaju i budu redovito ocijenjeni. U Osječko-baranjskoj županiji tijekom 2015./2016. godine 632 učenika je bilo uključeno u fakultativnu nastavu, organiziranu u 54 fakultativne grupe, dok je najveći broj učenika odabirao strane jezike i informatiku. Postignuća iz izabranog fakultativnog predmeta također se unose u svjedodžbu.

1.2.4. Dodatna nastava

Rad kroz dodatnu nastavu s naprednim i darovitim učenicima zauzima značajno mjesto u radu srednjih škola. Dodatnu nastavu je u 2015./2016. školskoj godini pohađalo 3.143 učenika, najviše u jezično-umjetničkom području i to 1.088 učenika, prirodoslovno ekološkom području 772 učenika, dok su u tehničkom, športskom, glazbenom, likovnom i ostalim područjima sudjelovala 1.283 učenika. Rezultati takvog rada vidljivi su na brojnim natjecanjima i smotrama što se tijekom godine provode po Odluci Ministarstva znanosti i obrazovanja i Uputama Agencije za odgoj i obrazovanje i Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Ovdje je potrebno istaknuti da smo s rezultatima i postignućima učenika srednjih škola Osječko-baranjske županije zadovoljni, iako se smanjuje broj učenika koji sudjeluju na natjecanjima, jer je na županijskoj/međužupanijskoj razini u školskoj 2015./2016. godini sudjelovao 918 učenika srednjih škola ili 7,4 % svih učenika srednjih škola Županije, što se sustavno prati i podnosi posebno izvješće Skupštini Osječko-baranjske županije.

1.2.5. Dopunska nastava

Za učenike koji su imali teškoće u svladavanju gradiva, u srednjim školama organizira se iz različitih područja i dopunska nastava koju je pohađao 1.741 učenik što je za 208 učenika više u odnosu na prošlu godinu. I nadalje najviše učenika pohađa prirodoslovno-matematičko i ekološko područje 739 učenika, zatim jezično-umjetničko područje 524 učenika, 154 učenika tehničko područje, dok je dopunsku nastavu u ostalim područjima pohađalo ukupno 324 učenika.

1.2.6. Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti

Pored redovite nastave tijekom školske godine učenicima se, radi zadovoljavanja potreba proširivanja znanja, interesa i sklonosti nude različite aktivnosti. Jedna od njih su slobodne aktivnosti koje se organiziraju u okviru tjelesne i zdravstvene kulture, a najčešće prezentiraju javnosti na organiziranim športskim aktivnostima. U 2015./2016. školskoj godini je 3.721 učenik bio uključen u razna područja slobodnih aktivnosti od čega je najveći broj u športskim aktivnostima 1.389 učenika, a zatim i u jezično-umjetničkom području 642 učenika. Značajno mjesto zauzima i likovno područje s 276 učenika, tehničko područje s 258 učenika, prirodoslovno-matematičko i ekološko područje s 246 učenika, glazbeno područje sa 179 učenika, a u ostala područja uključio se 731 učenik. U ovom dijelu ćemo spomenuti i provedbu nacionalnih programa u srednjim školama kojim se realiziraju preventivne aktivnosti u zaštiti učenika od ovisnosti kao što su pušenje, alkohol, droga te društveno neprihvatljivo ponašanje.

Izvanškolske, odnosno slobodne aktivnosti okupljaju učenike u športskim klubovima, pjevačkim zborovima, kulturno-umjetničkim društvima, tehničkim udrugama i sl. Sustavnim praćenjem rada srednjih škola došlo se do spoznaje da postoji niz aktivnosti kojih su nositelji učenici (obilježavanje raznih obljetnica mjesta/grada i drugih značajnih događaja), a koje svojim djelovanjem povezuju školu s društvenom sredinom u kojoj škola ima značajnu ulogu.

1.2.7. Izostanci

Prema izvješćima naših škola broj izostanaka nastavnih sati učenika i na kraju 2015./2016. školske godine iznosio je 1.088.710 sati što čini 87,5 sati po učeniku, a što je u odnosu na prošlu školsku godinu 6,5 sati manje po učeniku. Iz navedenog proizlazi da svaki učenik nije prisutan na nastavi oko dva i pol tjedna. Istina, broj neopravdanih sati izostanaka nešto je manji, ali je i manji broj učenika, no ipak ne umanjuje negativni učinak izostanaka na uspjeh u školi. Prema vrsti programa ti izostanci se znatno ne razlikuju pa tako najviše izostanaka ima u 4-godišnjim strukovnim školama, slijede gimnazije, a od njih neznatno manje izostaju učenici u 3-godišnjim strukovnim školama.

1.2.8. Pedagoške mjere

Tijekom godine evidentirano je 6.039 učenika kojima je izrečena pedagoška mjera od čega:

- 2.280 pohvala,
- 301 nagrada,
- 2.106 opomena,
- 951 ukor,
- 338 opomena pred isključenje, dok je
- 63 učenika isključeno iz škole.

Tako veliki broj izrečenih pedagoških mjera zasigurno treba detaljniju analizu, no ipak treba istaknuti da je broj pohvala veći za 195 nego prošle godine, dok je broj nagrada manji, za 63 nagrade. Broj opomena je manji, a broj ukora i opomena pred isključenje je značajno manji - broj opomena manji je i za 314 opomena, broj ukora je manji za 673 ukora, a opomena pred isključenje 384 manje, dok je broj isključenih učenika manji čak za 23 učenika.

1.3. Pregled upisa učenika u školsku 2016./2017. godinu

Školska 2016./2017. godina počela je sukladno Zakonu, Odluci o upisu u I. razred srednje škole, Godišnjem programu rada i orijentacijskom kalendaru rada ustanove te Pravilniku o početku i završetku nastavne godine, broju radnih dana i trajanju odmora učenika osnovnih i srednjih škola za školsku godinu 2016./2017.

Na početku 2016./2017. školske godine upisano je 12.045 učenika, razvrstanih u 569 razrednih odjela. Prosječan broj učenika po razrednom odjelu iznosio je 21,17 učenika.

Srednje škole djeluju na 105.704,53 m² unutarnjeg prostora na kojem se nalaze 432 učionice, 84 praktikuma, 36,50 radionica, 161 učiteljski kabinet, 155 uredskih prostorija, 32 zbornice, 27 knjižnica, 14 športskih dvorana, 57 informatičkih kabineta, 10 prostora za pripremu prehrane učenika i 279 sanitarnih čvorova i na 386.214,81 m² vanjskog prostora od čega na vanjske športske terene otpada 42.249,00 m². Učenički knjižni fond iznosi 217.271 knjiga što iznosi približno 18 knjiga po učeniku, a učenicima je na raspolaganju 2.024 računala, prema kojem, sukladno analizi, jedno računalo koristi prosječno 6 učenika.

Gledajući po programima učenici su se opredijelili za:

- gimnazijske programe - 3.825 učenika raspoređenih u 164 razredna odjela, prosjek 23,32 učenika u odjelu,
- za umjetnička zanimanja - 419 učenika u 22 razredna odjela, te
- programe obrazovanja za stjecanje strukovne kvalifikacije/zanimanja i programe obrazovanja za vezane obrte ukupno - 7.171 učenik u 381 razrednom odjelu, prosjek učenika po razrednom odjelu je 18,82.

Osim na hrvatskom nastavnom jeziku 71 učenik srednje škole slušaju nastavu na jezicima nacionalnih manjina i to:

- na srpskom nastavnom jeziku 33 učenika u Srednjoj školi Dalj, te
- na mađarskom nastavnom jeziku u PKC Mađara u RH u Osijeku 38 učenika.

Učenicima u srednjim školama može biti ponuđena i organizirana fakultativna nastava koja unutar skupine može imati učenike iz različitih razreda i može biti iz bilo kojeg predmeta za koji učenici pokažu interes. Postignuća iz izabranog fakultativnog predmeta također se unose u svjedodžbu. U strukovnim školama pored izbornog predmeta etike i vjeronauka, izborni predmeti zadani su nastavnim planovima i programima u jedinstvenom modelu obrazovanja, a koji učenici obavezno pohađaju i budu redovito ocijenjeni.

1.4. Djelatnici u srednjim školama

U srednjim školama i učeničkim domovima naše Županije u školskoj 2016./2017. godini rad je započelo ukupno 1.811 djelatnika i to:

- 1.391 nastavnik,
- 31 ravnatelj,
- 50,5 djelatnika zaposleno je u pedagoško razvojnoj službi i to 26,5 pedagoga i 10,5 psihologa, 3,5 stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila i 10 odgojitelja,
- 26,5 knjižničara i
- 312 djelatnika zaposleno je u administrativno-tehničkoj službi i na ostalim poslovima.

Od 1.811 djelatnika srednjih škola, zaposleno je 569 muškaraca i 1.242,5 žena, stručne spreme kako slijedi:

- VSS stručnu spremu ima 1.404,5 djelatnika,
- VŠS stručnu spremu ima 88 djelatnika,
- SSS stručnu spremu ima 215 djelatnika,
- 3 majstora,

- KV i VKV ima 25 djelatnika,
- NSS i PKV 10 djelatnika te
- 66 NKV djelatnika.

Sve srednje škole i dva samostalna učenička doma imaju ravnatelja, pedagoga ima 25 srednjih škola i 2 doma, a psihologa 11 srednjih škola.

Evidentan je problem nedostatka psihologa, no nešto je malo bolja situacija u odnosu na prošle godine, ali ne zbog povećanja broja psihologa nego zbog smanjenja broja učenika, pa tako na jednog psihologa dolazi 1.203 učenika srednjih škola. Dok na jednog stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila u srednjim školama dolazi 3.611 učenika. S obzirom na već istaknute probleme nedostatka psihologa i stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila u osnovnim školama, u srednjoj školi taj nedostatak je još izraženiji, jer su problemi daleko složeniji, a potrebe za njihovim stručnim radom još značajnije.

Nastava je gotovo u cijelosti stručno zastupljena. Manjim dijelom nestručno je zastupljena stručno-teorijska i praktična nastava. No, poteškoće postoje u osiguravanju stručnih djelatnika u stručnim predmetima strukovnih škola, a škole to rješavaju angažiranjem vanjskih suradnika ugovorom o djelu. Iz prikupljenih je podataka vidljivo da su na početku 2016./2017. školske godine angažirana 42 vanjska suradnika.

U Osječko-baranjskoj županiji djeluju dva samostalna doma: Srednjoškolski đlački dom Osijek i Učenički dom "Hrvatskoga radiše" Osijek u kojima su zaposlena 42 djelatnika, a od kojih je 10 odgojitelja, 2 ravnatelja, 2 pedagoga, 1 knjižničar i 27 administrativno-tehničkih djelatnika. Također, u Županiji djeluju i tri učenička doma u sastavu srednjih škola - Ugostiteljsko-turističke škole, Trgovačke i komercijalne škole "Davor Milas", Osijek i Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju, Osijek. Podaci o kadrovima za ta tri doma iskazani su u pregledu djelatnika u srednjim školama.

Profesori u srednjim školama također imaju obvezu stručnog usavršavanja što postižu interno putem stručnih tijela škole, putem savjetovanja, seminara i radionica koje organizira Ministarstvo znanosti i obrazovanja, te kroz različite asocijacije koje imaju verificirane programe. Škole se suočavaju s problemom nedostatka financijskih sredstava potrebnih za sustavnije i bolje stručno usavršavanje.

Problemi srednjoškolskog obrazovanja na nacionalnoj razini identificirani su i na našem području, nedostatak nove stručne literature, novije informatičke opreme, nedovoljna opremljenost školskih radionica i praktikuma te športskih dvorana. Neophodno je napustiti razredno-predmetni satni sustav te nastojati povezati znanja pojedinih predmeta, a za ostvarivanje svrhe obrazovanja. Posebice nastojati da se u strukovnim školama ostvari veza između školovanja i prakse odnosno poslova za koje se učenik priprema. I dalje treba težiti da zajedničkim nastojanjima, na svim razinama, postupnim unošenjem promjena učinimo da sustav bude kvalitetan i zadovolji razvojne potrebe pojedinca te poveća njegovu obrazovanost.

2. FINANCIRANJE SREDNJEG ŠKOLSTVA U 2016. GODINI

2.1. Utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2016. godini

Na temelju članka 143. Zakona Vlada RH je na sjednici održanoj 6. travnja 2016. godine donijela Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2016. godini. Decentralizacija određenih funkcija u području osnovnog i srednjeg školstva, zdravstva i socijalne skrbi provodi se od 1. srpnja 2001. godine.

Ovom Odlukom utvrđuju se ukupna bilančna prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova i kriteriji i mjerila za utvrđivanje bilančnih prava županijama i Gradu Zagrebu do visine potrebnih sredstava za osiguravanje minimalnog financijskog standarda srednjih škola i učeničkih domova. Bilancom se osiguravaju sredstva za financiranje materijalnih i financijskih rashoda srednjih škola i učeničkih domova, te pomoći unutar opće države u visini koja osigurava minimalni financijski standard srednjih škola i učeničkih domova (smještaj i prehrana učenika u učeničkim domovima) i rashodi za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja i rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini.

Kriterij za utvrđivanje ukupnih bilančnih prava za financiranje materijalnih i financijskih rashoda u 2016. godini su bilančna prava 2015. godine umanjena/uvećana za zadane indekse te uvećana za specifičnosti pojedinih županija i Grada Zagreba za nove programe (dogradnja i povećanje površina postojećih škola i športskih dvorana), a mjerilo je prosječna godišnja cijena po učeniku izračunata na bazi ukupnih bilančnih prava i upisanih učenika u školskoj 2015./2016. godini. U prosječnoj cijeni po učeniku osim materijalnih i financijskih rashoda obuhvaćen je i dio materijalnih rashoda učeničkih domova prema sjedištu doma temeljem Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama, kao što su sredstva za prijevoz zaposlenika na posao i s posla i redovite propisane kontrole instalacija i postrojenja, čije neotklanjanje ugrožava sigurnost učenika i doma.

Kriterij za utvrđivanje bilančnih prava za sufinanciranje potpore smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima po županijama i Gradu Zagrebu je broj učenika upisanih 2015./2016. godine po učeničkim domovima kojima su osnivači navedene županije, a mjerilo je prosječna godišnja cijena po učeniku u iznosu od 6.300,00 kuna za sve učenike od I. - IV. razreda.

Kriterij za utvrđivanje bilančnih prava za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, kao i rashodi za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja škola su: broj učenika, broj razrednih odjela i broj građevinskih objekata.

Kriterij za utvrđivanje bilančnih prava za rashode za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja učeničkih domova je broj upisanih učenika u tim domovima u 2015./2016. školskoj godini.

Na osnovi navedenih kriterija i mjerila bilancirana su sredstva za navedene vrste rashoda kojima se osigurava minimalni financijski standard srednjoškolskog obrazovanja na području Osječko-baranjske županije u 2016. godini i to za materijalne i financijske rashode 22.064.389,00 kuna, za smještaj i prehranu učenika u učeničkim domovima 3.490.200,00 kuna i za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, te materijal i dijelovi i usluge tekućeg i investicijskog održavanja škola i učeničkih domova iznos od 4.265.628,00 kuna.

Sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija srednjih škola i učeničkih domova ostvaruju se iz dodatnog udjela poreza na dohodak po stopi od 1,3%. Budući da Osječko-baranjska županija, kao i većina županija, ne ostvaruje ukupno bilancirana sredstva po navedenoj stopi od 1,3%, razliku do ukupno bilanciranih sredstava ostvaruje iz pozicije pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016. godinu. Kontrolu ostvarivanja tih prihoda obavlja Ministarstvo financija. U 2015. godini bilancirana sredstva za materijalne i financijske rashode iznosila su također 22.064.389,00 kuna, što znači da su u 2016. godini sredstva za srednje škole i učeničke domove u Županiji ostala nepromijenjena.

2.2. Financiranje minimalnog financijskog standarda srednjih škola i učeničkih domova u 2016. godini

Ostvarena sredstva za decentralizirane funkcije srednjeg školstva u 2016. godini:

- iz dodatnog udjela poreza na dohodak po stopi od 1,3%	4.463.274,00 kn ili 14,97%
- iz Fonda izravnjanja za decentralizirane funkcije	25.356.287,00 kn ili 85,03%

Temeljem točke V. Odluke Vlade Republike Hrvatske, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je svoju Odluku o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija srednjih škola i učeničkih domova na području Osječko-baranjske županije u 2016. godini, kako bi što ravnomjernije rasporedila bilancirana sredstva krajnjim korisnicima, srednjim školama i učeničkim domovima, uvažavajući zahtjeve i specifičnosti svake škole i doma.

Osnovna raspodjela sredstava za materijalne i financijske rashode na krajnje korisnike (škole) na temelju usvojenih kriterija, utvrđuje se: a) na temelju veličine škole, što uključuje broj učenika, broj razrednih odjela, školu kao ustanovu te na taj način svaka škola ostvari određena sredstva koja samostalno raspoređuje prema svom financijskom planu, u skladu s ekonomskom klasifikacijom rashoda, i b) na materijalne rashode koji se školi priznaju u stvarnim iznosima, a to su: energija, servisiranje osnovnih sredstava (tu se ubrajaju i popravci vozila i poljoprivrednih strojeva koji su u funkciji nastave), nastavni materijal strukovnih škola, zakupnine prostora i opreme, naknade za prijevoz djelatnika na posao i s posla, registracija i osiguranje vozila i poljoprivrednih strojeva koji su u funkciji nastave te komunalna naknada i naknada za uređenje voda.

a) Ako razvrstamo rashode prema funkcijskoj ili programskoj klasifikaciji na **temelju veličine škole (opsega programa)** škole su utrošile 5.008.853,29 kuna i to na sljedeće rashode:

Naknade troškova zaposlenima:	699.376,31 kuna
- službena putovanja	512.967,93 kune
- stručno usavršavanje zaposlenika	92.407,20 kuna
- ostale naknade troškova zaposlenima	94.001,18 kuna
Rashodi za materijal i energiju:	1.881.882,22 kune
- uredski materijal i ostali materijalni rashodi	1.403.878,77 kuna
- materijal i sirovine	658,12 kuna
- materijal i dijelovi za tekuće i inv.održavanje	297.546,81 kuna
- sitni inventar i auto gume	141.110,86 kuna
- službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	38.687,66 kuna
Rashodi za usluge:	2.041.829,04 kuna
- usluge telefona, pošte i prijevoza	509.982,33 kuna
- usluge tekućeg i investicijskog održavanja	109.207,90 kuna
- usluge promidžbe i informiranja	28.160,85 kuna
- komunalne usluge	886.687,16 kuna
- zakupnine i najamnine	33.823,14 kuna
- zdravstvene i veterinarske usluge	120.965,38 kuna
- intelektualne i osobne usluge	69.850,00 kuna
- računalne usluge	90.818,75 kuna
- ostale usluge	184.901,53 kuna
- naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	7.432,00 kune
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja:	257.044,00 kuna
- premije osiguranja	17.245,30 kuna
- reprezentacija	99.603,95 kuna
- članarine	8.570,00 kuna
- pristojbe i naknade	855,00 kuna
- ostali nespomenuti rashodi poslovanja	130.769,75 kuna
Financijski rashodi:	4.621,72 kuna
- bankarske usluge i usluge platnog prometa	4.571,89 kuna
- zatezne kamate	49,83 kuna
- ostali nespomenuti financijski rashodi	0,00 kuna
Tekuće donacije u novcu:	124.100,00 kuna

Iz navedene visine i strukture rashoda možemo zaključiti da škole najviše sredstava troše za uredski i ostali materijal za održavanje prostora i opreme, a u okviru troškova za usluge najviše troše na komunalne usluge koje uglavnom imaju karakter fiksnih rashoda čija je visina zadana i škole ne mogu puno utjecati na njihovu visinu. Za stručno usavršavanje zaposlenih škole su utrošile 699.376,31 kuna (službena putovanja, stručno usavršavanje i ostale naknade troškova zaposlenima) ili 13,96% planiranih rashoda namijenjenih za opće troškove škola (opseg programa). Ta sredstva se najviše koriste za troškove službenog puta što nije izravno u funkciji stručnog usavršavanja.

b) Materijalni rashodi koji se školi priznaju u stvarnim iznosima (namjenski rashodi)

Za namjenske rashode utrošeno je 17.052.647,81 kuna što iznosi 77,29% ukupno bilanciranih sredstava za pokriće materijalnih i financijskih rashoda škola. Visina i struktura navedenih rashoda je sljedeća:

1.	Prijevoz djelatnika na posao i s posla	4.372.999,99 kuna
2.	Nastavni materijal za strukovne škole	1.568.212,98 kuna
3.	Energenti	8.052.771,67 kuna
4.	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	1.425.348,11 kuna
5.	Komunalna naknada i naknada za uređenje voda	503.031,13 kuna
6.	Zakupnine prostora i opreme	422.924,47 kuna
7.	Zdravstvene i veterinarske usluge (sistematski pregledi)	251.000,00 kuna
8.	Intelektualne i osobne usluge	20.000,00 kuna
9.	Registracija vozila i poljoprivrednih strojeva koji su u funkciji nastave	12.099,85 kuna
10.	Premije osiguranja vozila i poljoprivrednih strojeva	10.699,61 kuna
11.	Tekuće donacije u novcu	413.560,00 kuna.

U strukturi namjenskih rashoda škola najveći udio čine troškovi energenata i to 47,22% i troškovi prijevoza zaposlenika na posao i s posla 25,64%. U strukturi ukupnih rashoda ova dva materijalna troška čine 72,86% i svako njihovo povećanje u odnosu na ukupno bilancirana sredstva smanjuje mogućnost planiranja ostalih troškova koji su neophodni za normalno funkcioniranje škola.

2.3. Smještaj i prehrana učenika u učeničkim domovima

Na području Osječko-baranjske županije ima pet učeničkih domova i svi su smješteni u gradu Osijeku. U 2015./2016. školskoj godini u učeničke domove upisano je 554 učenika, te su na temelju toga bilancirana sredstva u iznosu od 3.490.200,00 kuna za 2016. godinu.

Županija sufinancira troškove smještaja i prehrane učenika koji su smješteni u učeničke domove na području Osječko-baranjske županije u 50%-tnom iznosu od nominalne cijene odnosno 6.300,00 kuna po učeniku za cijelu školsku godinu.

Strukturu cijene smještaja i prehrane u učeničkom domu čine svi troškovi učeničkog doma, osim bruto plaće i naknade zaposlenika utvrđene kolektivnim ugovorom.

Prema Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" broj 86/09.) u Proračunu Osječko-baranjske županije osigurana su sredstva za smještaj i prehranu učenika u učeničkim domovima.

Cijena za sufinanciranje smještaja i prehrane učenika bilancira se na temelju upisanog broja učenika u učeničkom domu za svaku školsku godinu.

Temeljem financijskih planova učeničkih domova navedena sredstva su raspoređena na sljedeće vrste rashoda:

1.	uredski materijal i ostali materijalni rashodi	56.415,00 kuna
2.	materijal i sirovine	2.635.616,00 kuna
3.	energija	658.000,00 kuna
4.	usluge telefona, pošte i prijevoza	3.360,00 kuna
5.	usluge tekućeg i investicijskog održavanja	35.808,00 kuna
6.	komunalne usluge	97.790,00 kuna
7.	zdravstvene i veterinarske usluge	3.211,00 kuna

Iz strukture materijalnih i financijskih rashoda učeničkih domova vidimo da se najviše troši za namirnice za prehranu učenika i to 75,51% ukupnih rashoda. Ostale materijalne i financijske rashode učenički domovi podmiruju iz prihoda ostvarenih od učenika, korisnika doma i vlastitih prihoda. Bruto plaće i naknade zaposlenika u učeničkim domovima podmiruju se iz Državnog proračuna putem Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Raspored utrošenih sredstava po srednjim školama i učeničkim domovima za materijalne i financijske rashode i troškove smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima u 2016. godini prikazani su u Tablici broj 4. dok je raspored sredstava utrošenih po vrsti rashoda i iznos neutrošenih sredstava za materijalne i financijske rashode srednjih škola i učeničkih domova prikazan u tablici broj 5.

RASPORED UTROŠENIH SREDSTAVA ZA MATERIJALNE I FINANCIJSKE RASHODE SREDNJIH ŠKOLA I UČENIČKIH DOMOVA ZA 2016. GODINU

Tablica broj 4.

Redni broj	Naziv srednje škole/doma	Materijalni i financijski rashodi		Smještaj i prehrana učenika	Ukupno
		Opći rashodi	Namjenski rashodi		
1	Gimnazija Beli Manastir, Beli Manastir	99.671,25	439.141,60		538.812,85
2	Prva srednja škola Beli Manastir, Beli Manastir	179.753,65	706.416,77		886.170,42
3	Druga srednja škola Beli Manastir, Beli Manastir	166.349,76	643.996,88		810.346,64
4	Srednja škola Donji Miholjac, Donji Miholjac	167.603,02	409.523,28		577.126,30
5	Ekonomska škola "Braća Radić", Đakovo	205.167,90	462.165,86		667.333,76
6	Gimnazija A.G.Matoša, Đakovo	203.810,47	346.682,45		550.492,92
7	Srednja strukovna škola Antuna Horvata, Đakovo	268.812,33	530.005,90		798.818,23
8	Elektrotehnička i prometna škola Osijek, Osijek	209.056,68	1.038.727,51		1.247.784,19
9	Strojarska tehnička škola Osijek, Osijek	183.340,38	729.775,68		913.116,06
10	I gimnazija Osijek, Osijek	203.239,35	507.851,92		711.091,27
11	II gimnazija Osijek, Osijek	180.357,58	421.967,48		602.325,06
12	III gimnazija Osijek, Osijek	195.604,66	448.597,54		644.202,20
13	Medicinska škola Osijek, Osijek	193.822,89	395.784,89		589.607,78
14	Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek, Osijek	144.463,52	612.505,89		756.969,41
15	Graditeljsko geodetska škola Osijek, Osijek	187.722,02	1.131.532,41		1.319.254,43
16	Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Rudera Boškovića, Osijek	190.058,29	1.062.032,06		1.252.090,35
17	Ekonomska i upravna škola Osijek, Osijek	250.456,06	609.979,78		860.435,84
18	Ugostiteljsko-turistička škola, Osijek	260.029,25	1.220.119,97	622.951,58	2.103.100,80
19	Obrtnička škola Osijek, Osijek	157.938,22	591.033,52		748.971,74
20	Trgovačka i komercijalna škola "Davor Milas", Osijek	219.280,00	797.041,09	1.140.300,00	2.156.621,09
21	Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek, Osijek	162.659,22	657.746,09		820.405,31

22	Škola za osposobljavanje i obrazovanje "Vinko Bek", Osijek	0,00	24.051,30	113.400,00	137.451,30
23	Srednja škola Valpovo, Valpovo	234.920,42	870.567,06		1.105.487,48
24	Srednja škola Isidora Kršnjavoga Našice, Našice	371.678,39	1.002.224,12		1.373.902,51
25	Srednja škola Josipa Kozarca Đurđenovac, Đurđenovac	80.084,96	209.179,95		289.264,91
26	Srednja škola Dalj, Dalj	84.611,32	262.563,84		347.175,16
27	Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti Osijek	124.100,00	413.560,00		537.660,00
28	Glazbena škola Franje Kuhača Osijek, Osijek	84.261,70	267.797,37		352.059,07
29	Učenički dom "Hrvatskoga radiše" Osijek, Osijek	0,00	161.788,00	856.800,00	1.018.588,00
30	Srednjoškolski đачki dom Osijek, Osijek	0,00	78.287,60	756.000,00	834.287,60
	Ukupno	5.008.853,29	17.052.647,81	3.489.451,58	25.550.952,68

REALIZACIJA MATERIJALNIH I FINANCIJSKIH RASHODA U SREDNJIM ŠKOLAMA I UČENIČKIM DOMOVIMA PREMA STRUKTURI RASHODA U 2016. GODINI

Tablica broj 5.

Račun	Opis rashoda	Financijski plan materijalnih i financijskih rashoda	Utrošeno	Razlika
3211	Službena putovanja	509.935,00	512.967,93	-3.032,93
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	95.363,00	92.407,20	2.955,80
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	94.209,00	94.001,18	207,82
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	1.412.338,00	1.403.878,77	8.459,23
3222	Materijal i sirovine	660,00	658,12	1,88
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	293.742,00	297.546,81	-3.804,81
3225	Sitni inventar i auto gume	133.606,00	141.110,86	-7.504,86
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	41.861,00	38.687,66	3.173,34
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	520.063,00	509.982,33	10.080,67
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	106.375,00	109.207,90	-2.832,90
3233	Usluge promidžbe i informiranja	27.658,00	28.160,85	-502,85
3234	Komunalne usluge	895.738,00	886.687,16	9.050,84
3235	Zakupnine i najamnine	33.850,00	33.823,14	26,86
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	124.087,00	120.965,38	3.121,62
3237	Intelektualne i osobne usluge	72.780,00	69.850,00	2.930,00
3238	Računalne usluge	91.960,00	90.818,75	1.141,25
3239	Ostale usluge	161.948,00	184.901,53	-22.953,53
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	7.432,00	7.432,00	0,00
3292	Premije osiguranja	17.245,00	17.245,30	-0,30
3293	Reprezentacija	109.348,00	99.603,95	9.744,05
3294	Članarine	8.570,00	8.570,00	0,00
3295	Pristojbe i naknade	1.057,00	855,00	202,00
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	120.933,00	130.769,75	-9.836,75
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	4.575,00	4.571,89	3,11
3433	Zatezne kamate	200,00	49,83	150,17
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	500,00	0,00	500,00
3811	Tekuće donacije u novcu	124.100,00	124.100,00	0,00
	UKUPNO OSNOVNI PROGRAM OBRAZOVANJA - PREMA OPSEGU PROGRAMA	5.010.133,00	5.008.853,29	1.279,71
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	4.373.000,00	4.372.999,99	0,01
3222	Materijal i sirovine	741.665,00	1.568.212,98	-826.547,98

3223	Energija	8.880.430,90	8.052.771,67	827.659,23
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	1.403.306,10	1.425.348,11	-22.042,01
3234	Komunalne usluge	508.286,00	503.031,13	5.254,87
3235	Zakupnine i najamnine	431.155,00	422.924,47	8.230,53
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	259.500,00	251.000,00	8.500,00
3237	Intelektualne i osobne usluge	20.000,00	20.000,00	0,00
3239	Ostale usluge	12.158,00	12.099,85	58,15
3292	Premije osiguranja	11.195,00	10.699,61	495,39
3811	Tekuće donacije u novcu	413.560,00	413.560,00	0,00
	UKUPNO OSNOVNI PROGRAM OBRAZOVANJA - PREMA STVARNOM TROŠKU	17.054.256,00	17.052.647,81	1.608,19
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	56.415,00	56.412,99	2,01
3222	Materijal i sirovine	2.635.616,00	2.633.063,71	2.552,29
3223	Energija	658.000,00	660.035,97	-2.035,97
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	3.360,00	3.361,71	-1,71
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	35.808,00	37.742,40	-1.934,40
3234	Komunalne usluge	97.790,00	95.624,53	2.165,47
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	3.211,00	3.210,27	0,73
	UKUPNO SMJEŠTAJ I PREHRANA UČENIKA U UČENIČKIM DOMOVIMA	3.490.200,00	3.489.451,58	748,42
	SVEUKUPNO	25.554.589,00	25.550.952,68	3.636,32

IV. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE OBJEKATA U ŠKOLSTVU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE ZA 2016. GODINU

1. KAPITALNI PROJEKTI

Svake godine Vlada Republike Hrvatske donosi odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava te financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba u školstvu. U Odlukama je predviđena visina sredstava za kapitalne projekte te za opremu i investicijsko održavanje po županijama, odnosno gradovima koji su preuzeli financiranje školstva. Na temelju članka 143. Zakona Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016. godini ("Narodne novine" broj 33/16.).

U 2016. godini utrošen je iznos decentraliziranih sredstava u visini od 6.700.585,91 kuna za izgradnju poslovnih objekata osnovnih škola Osječko-baranjske županije i iznos u visini od 1.799.999,50 kuna za opremu osnovnih škola Osječko-baranjske županije. U 2016. godini utrošen je iznos decentraliziranih sredstava u visini od 450.469,12 kuna za izgradnju poslovnih objekata srednjih škola Osječko-baranjske županije i iznos u visini od 1.499.999,50 kuna za opremu srednjih škola Osječko-baranjske županije. Sveukupno je u Osječko-baranjskoj županiji iz decentraliziranih sredstava utrošeno 10.451.054,03 kuna za kapitalne investicije u školstvu.

U tablicama je naveden utrošak sredstava za kapitalne projekte u osnovnim i srednjim školama kako slijedi:

POSLOVNI OBJEKTI U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Tablica broj 6.

R. br.	NAZIV OSNOVNE ŠKOLE	VRSTA I OPIS ULAGANJA	PLANSKA VRIJEDNOST PROJEKTA	UTROŠENI IZNOS U 2016.
1.	OŠ "M.Gubec", Magadenovac PŠ Marijanci	izgradnja nove škole	5.000.000,00	1.540.878,17

2.	OŠ Đakovački Selci, Selci Đakovački	izgradnja športske dvorane	6.800.000,00	116.875,00
3.	OŠ Lug, Lug	izgradnja športske dvorane	4.500.000,00	2.976.001,75
4.	OŠ Satnica Đakovačka, Satnica Đakovačka	izgradnja športske dvorane	4.000.000,00	45.000,00
5.	OŠ Ladimirevci, Ladimirevci	dogradnja kuhinje i knjižnice	1.400.000,00	389.500,00
6.	OŠ J.A.Čolnīća Đakovo	izgradnja male dvorane	1.000.000,00	695.785,62
7.	OŠ "V.Nazor" Đakovo	dogradnja škole	6.000.000,00	0,00
8.	OŠ kralja Tomislava Našice PŠ Markovac	dogradnja učionice	650.000,00	536.030,82
9.	OŠ Gorjani, Gorjani	uređenje potkrovlja	600.000,00	323.366,44
10.	OŠ "I.G.Kovačić" Đakovo	izrada projekta izgradnje glazbene škole	800.000,00	0,00
11.	OŠ Hinka Juhna Podgorač	izgradnja športske dvorane	6.500.000,00	27.148,11
12.	Projektne prijedlozi osnovnih škola za financiranje sredstvima Europske unije	izrada dokumentacije OŠ M.P.Katančića Valpovo	50.000,00	50.000,00
Ukupno:			37.300.000,00	6.700.585,91

OSNOVNA OPREMA U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Tablica broj 7.

R. br.	NAZIV OSNOVNE ŠKOLE	VRSTA I OPIS ULAGANJA	PLANSKA VRIJEDNOST PROJEKTA	UTROŠENI IZNOS U 2016.
1.	OŠ Satnica Đakovačka, Satnica Đakovačka	opremanje športske dvorane	300.000,00	0,00
2.	OŠ "Hrvatski sokol", Podgajci Podravski	opremanje športske dvorane	250.000,00	247.042,50
3.	OŠ "M.Gubec", Magadenovac PŠ Marijanci	opremanje škole	600.000,00	9.312,50
4.	Opremanje osnovnih škola	školski namještaj i oprema	1.032.957,00	1.543.644,50
Ukupno:			2.182.957,00	1.799.999,50

POSLOVNI OBJEKTI U SREDNJIM ŠKOLAMA

Tablica broj 8.

R. br.	NAZIV SREDNJE ŠKOLE	VRSTA I OPIS ULAGANJA	PLANSKA VRIJEDNOST PROJEKTA	UTROŠENI IZNOS U 2016.	UTROŠENI IZNOS U 2016. VLASTITA SREDSTVA
1.	Škola za osposobljavanje i obrazovanje "Vinko Bek", Osijek	izgradnja novog objekta	13.750.000,00	450.469,12	0,00
2.	Gimnazija A.G.Matoša Đakovo	uređenje športskog igrališta	613.000,00	0,00	447.621,53
Ukupno:			14.363.000,00	450.469,12	447.621,53
SVEUKUPNO UTROŠENO 2016. DECENTRALIZIRANA I VLASTITA SREDSTVA					898.090,65

OSNOVNA OPREMA U SREDNJIM ŠKOLAMA

Tablica broj 9.

R. br.	NAZIV SREDNJE ŠKOLE	VRSTA I OPIS ULAGANJA	UKUPNO PLANIRANI IZNOS	UTROŠENI IZNOS U 2016.
1.	Opremanje srednjih škola	školski namještaj i oprema	1.500.000,00	1.499.999,50
Ukupno:			1.500.000,00	1.499.999,50

2. TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE

2.1. Osnovne škole

Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016. godini utvrđena su sredstva u iznosu 3.256.113,00 kuna za rashode za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja osnovnih škola u Osječko-baranjskoj županiji za 2016. godinu.

Na području Osječko-baranjske županije u 2016. godini utrošena su decentralizirana sredstva za investicijsko održavanje osnovnih škola u iznosu od 1.981.226,49 kuna, za nadzor nad izvođenjem radova u iznosu 28.512,00 kuna i za tekuće održavanje u iznosu 1.246.221,21 kuna, što ukupno iznosi 3.255.959,70 kuna. Također je Osječko-baranjska županija iz svojih izvornih sredstava utrošila iznos od 445.356,59 kuna za tekuće održavanje osnovnih škola. Sveukupno je za tekuće i investicijsko održavanje u osnovnom školstvu utrošeno 3.701.316,29 kuna decentraliziranih i izvornih sredstava.

INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Tablica broj 10.

R. br.	NAZIV OSNOVNE ŠKOLE	VRSTA I OPIS ULAGANJA	UTROŠENI IZNOS
1.	OŠ Bratoljuba Klaića, Bizovac	PŠ Habjanovci i matična škola sanacija sanitarnog čvora	98.341,25
2.	OŠ Budrovci, Budrovci	sanacija parketa sportske dvorane	97.108,50
3.	OŠ Dore Pejačević, Našice	popravak krova	210.735,00
4.	OŠ "Dr.F.Tuđman", Beli Manastir	sanacija parketa sportske dvorane	134.215,00
5.	OŠ Drenje, Drenje	PŠ Potnjani i PŠ Mandićevac popravak zidova	112.438,12
6.	OŠ I.Kukuljevića, Belišće	sanacija sanitarnog čvora	210.650,00
7.	OŠ J.J.Strossmayera, Đurđenovac	popravak krova	216.275,00
8.	OŠ Lug, Lug	PŠ Kopačevo popravak krova	165.234,38
9.	OŠ Mate Lovraka, Vladislavci	popravak poda sportske dvorane	110.362,50
10.	OŠ Matija Gubec, Piškorevci	PŠ Perkovci popravak krova	138.755,00
11.	OŠ Miroslava Krleže, Čepin	sanacija sanitarnog čvora	127.132,99
12.	OŠ Satnica Đakovačka, Satnica Đakovačka	PŠ Gašinci izmjena stolarije	99.662,50
13.	OŠ "Vladimir Nazor" Đakovo	PŠ Pisak popravak krova i unutrašnji radovi	170.022,50
14.	OŠ Zmajevac, Zmajevac	PŠ Kotlina popravak krova	90.293,75
Ukupno:			1.981.226,49

2.2. Srednje škole

Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2016. godini utvrđena su sredstva u iznosu 2.056.238,00 kuna za rashode za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja srednjih škola u Osječko-baranjskoj županiji za 2016. godinu te 256.420,00 kuna za iste namjene u učeničkim domovima.

Na području Osječko-baranjske županije u 2016. godini utrošena su sredstva za investicijsko održavanje srednjih škola u iznosu od 1.307.156,30 kuna, za nadzor nad izvođenjem radova u iznosu 20.613,00 kuna i za tekuće održavanje u iznosu 728.411,12 kuna, što ukupno iznosi 2.056.180,42 kuna te za tekuće i investicijsko održavanje učeničkih domova u iznosu od 256.293,61 kune. Također je Osječko-baranjska županija iz svojih izvornih sredstava utrošila iznos od 151.137,00 kuna za tekuće održavanje srednjih škola. Sveukupno je za tekuće i investicijsko održavanje u srednjem školstvu utrošeno 2.463.611,03 kuna decentraliziranih i izvornih sredstava.

INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE U SREDNJIM ŠKOLAMA

Tablica broj 11.

R. br.	NAZIV SREDNJE ŠKOLE	VRSTA I OPIS ULAGANJA	UTROŠENI IZNOS
1.	Elektrotehnička i prometna škola Osijek	popravak krova	133.375,00
2.	Strojarska tehnička škola Osijek	popravak krova i gromobrana	140.182,50
3.	Srednja škola Valpovo	popravak krova	361.110,00
4.	Gimnazija A.G.Matoša Đakovo	sanacija sanitarnog čvora	38.912,50
5.	Ekonomska i upravna škola Osijek	radovi unutrašnjeg uređenja	127.016,00
6.	Graditeljsko-geodetska škola Osijek	sanacija sanitarnog čvora	204.516,95
7.	SŠ Isidora Kršnjavoga Našice	popravak krova i stolarije	98.839,75
8.	Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Osijek	izmjena stolarije	98.500,00
9.	Trgovačka i komercijalna škola "Davor Milas", Osijek	izmjena stolarije	104.703,60
Ukupno:			1.307.156,30

Tablica broj 12.

R. br.	NAZIV UČENIČKOG DOMA	VRSTA I OPIS ULAGANJA	UTROŠENI IZNOS
1.	Trgovačka i komercijalna škola "Davor Milas", Osijek, dom učenika	sanacija sanitarija	115.694,99
Ukupno:			115.694,99

Planirani radovi u 2016. godini realizirani su prema planu, a višegodišnje investicije će biti realizirane u ugovorenim rokovima.

V. ZAKLJUČAK

U Izvješću smo nastojali dati što kvalitetniji i sadržajni prikaz stanja u školstvu Osječko-baranjske županije u 2016. godini, s aspekta odgojno-obrazovnih procesa i ustanova, preko financiranja školstva do izgradnje i održavanja objekata na području županije.

Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja donio je neka poboljšanja u svezi broja učenika u razredu i u 2016. godini. Problem koji se pokazuje već niz godina, a to je smanjenje broja učenika, još je izraženiji. Usporedimo li podatke o broju učenika od decentralizacije, odnosno od 2001./2002. kada je u osnovne škole naše Županije bilo upisano 30.954 učenika, a u 2016./2017. upisano je 21.519 učenika, vidljivo je da osnovne škole Županije imaju 9.435 učenika manje učenika u odnosu na baznu 2001./2002. godinu. Situacija je ista i u sustavu srednjeg školstva. Od uvođenja decentralizacije u sustav srednjeg školstva od 2001./2002. školske godine kada je bilo upisano 15.448 učenika, do 2016./2017. školske godine u kojoj je upisano 12.045 učenika, smanjen je broj učenika za 3.403. Prema važećim državnim pedagoškim standardima u osnovnoškolskom i srednjoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja optimalna škola je oko 400 učenika što znači da je nastalo smanjenje od 23,5 osnovne optimalne osnovne škole i 8,5 optimalnih srednjih škola. Vjerojatno bi taj broj pada učenika srednjih škola bio i veći da se u srednje škole naše Županije ne upisuju učenici iz drugih županija.

Osim problema smanjenja broja učenika uočen je i problem upisa učenika u određena proizvodna zanimanja, a koja su potrebna tržištu rada. Uočavajući navedeni problem, Osječko-baranjska županija se uključila u rješavanje na način da je donijela Odluku o stipendiranju učenika za deficitarna zanimanja. Već devetu godinu raspisuje se natječaj za stipendiranje učenika koji se opredjeljuju za deficitarna zanimanja. U 2016. godini ponudili smo 10 stipendija za deficitarna zanimanja zidar, kuhar i stolar.

Poteškoće koje smo konstatirali u Izvješću, a odnose se na realizaciju nastave u školama, moguće je riješiti angažiranjem svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa kao i nadležnih službi Ministarstva znanosti i obrazovanja koje se bavi organizacijom nastave, nadzorom nad organizacijom nastave i kvalitetom provođenja same nastave.

Što se tiče financijskog poslovanja škola u 2016. godini možemo konstatirati da niti jedna škola nije poslovala s gubitkom. U okviru decentraliziranih funkcija, školama se osigurava minimalni financijski standard. Za ilustraciju stanja u školstvu ističemo da je u postupku decentralizacije školstva 32 grada u Republici Hrvatskoj preuzelo financiranje školstva. No, u našoj Županiji samo je jedan grad i to Grad Osijek preuzeo financiranje 20 osnovnih škola, a 52 osnovne škole i 30 srednjih škola uključujući i 2 samostalna učenička doma financira Osječko-baranjska županija.

Ukupno naplaćena sredstva za decentralizirane funkcije osnovnog školstva u 2016. godini iznosila su 48.322.142,64 kn. Osječko-baranjska županija za decentralizirane funkcije osnovnog školstva ostvarila je 1.215.633,25 kn prihoda iz dodatnog udjela poreza na dohodak (izvorni prihodi) što u ukupnoj strukturi prihoda iznosi 2,52%, a s pozicije pomoći izravnjanja ostvareno je 47.106.509,39 kn što iznosi 97,48%. Od ukupno bilanciranih sredstava za decentralizirane funkcije osnovnog školstva za materijalne i financijske rashode planirano je 36.525.290,00 kuna, a ostalo je neutrošeno 180.079,11 kuna. Naglašavamo da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja doznačilo ukupno 40.154,25 kuna više iz pomoći izravnjanja te je ukupno vraćeno 220.386,64 kune u državni proračun. Navedena sredstva nisu raspoređena zbog toga što određeni planirani rashodi nisu ostvareni, odnosno nisu došli na naplatu.

Analizom rashoda uočavamo da u osnovnim školama energenti, prijevoz učenika, održavanje prostora i opreme iznose 31.377.353,83 kune što čini 86,55% ukupnih rashoda u 2016. godini što znači da se radi o minimalnom financijskom standardu. Rashodi za usavršavanje nastave (službena putovanja, stručno usavršavanje, usluge promidžbe i informiranja, ostale naknade troškova zaposlenima i zakupnine) iznose 1.984.169,27 kn što je 5,46% ukupnih rashoda, a koji nisu dostatni za kvalitetno usavršavanje i praćenje novih standarda u povećanju znanja i stručnosti zaposlenika. Da bi škole pratile suvremena postignuća i da bi bile mjesta stjecanja kvalitetnog odnosno vrhunskog znanja trebaju više sredstava uopće, a posebice za stručno usavršavanje nastavnika. Dobri rezultati postižu se zahvaljujući ljudskoj komponenti.

Utrošena sredstva za decentralizirane funkcije srednjeg školstva u 2016. godini iznosila su 29.813.895,33 kn. Osječko-baranjska županija ostvarila je iz dodatnog udjela poreza na dohodak po stopi od 1,3% iznos u visini od 4.463.274,00 kn ili 14,97%. Iz pozicije pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016. godinu ostvarena su sredstva u visini od 25.356.287,00 kn ili 85,03%. Od ukupno planiranih sredstava prema minimalnom financijskom standardu za materijalne i financijske rashode srednjih škola i učeničkih domova planirano je 25.554.589,00 kuna od čega je 3.636,32 kn ostalo neutrošeno. Sveukupan iznos sredstava koji je vraćen u Državni proračun Republike Hrvatske unutar programa srednjeg školstva iznosi 5.665,03 kn.

U strukturi materijalnih i financijskih rashoda srednjih škola i učeničkih domova u 2016. godini troškovi prijevoza djelatnika na posao i s posla i troškovi energenata iznose 12.425.771,66 kn što čini 56,32% ukupno planiranih sredstava. Radi navedenoga možemo zaključiti da školama nakon podmirenja fiksnih troškova ne ostaje dovoljno sredstava na raspolaganju kako bi im se omogućio daljnji razvoj i povećanje standarda. Na ovaj način i s ovom količinom financijskih sredstava osigurava se samo minimalni standard bez mogućnosti daljnjeg razvoja u školstvo.